

دورنالار گلنده

شعر مجموعه سی ۴

هاشم ترلان

گلسین

یار پاق دؤشده بوداغیندان،
نالہ قویدو دوداغیندان؛
بیر آیریلیق سؤراغیندان
غم سازینی چالان گلسین.

بیر شاعرین قلبینده کین،
ہناچالاندی بوداق تکین.
دئدیم: بو کور یولدان چکین!
دئدی: عشقہ دؤلان گلسین.

عهدین ایلکی، سؤزون ایلکی،
کوز اوستونده بوز دئییل کی.
سئودا دئییل کونول مولکو،
ساتان گئتسین، آلان گلسین.

نمک دادان، چؤره ک کسن،
اؤز - اؤزونو آلداتما، سن،
سن بیئنه ده منیمله سن،
گل ہجرانا تالان گلسین.

یار سئومیشم، اینانمیشام،
نه دؤنموشم، نه دانمیشام،
آتشینہ قالانمیشام،
قول بوینوما سالان گلسین.

عؤمور یاشا دؤلار ایلده،
مئی گورمه دیم بو اصیلده،
قدح الدہ بو محفیلده
دئیک ساقی دؤلان! گلسین

سن دوست ایدین منہ ہمدم،
قیلینجینی چکدین نہ دن؟
بو مجلسہ ثابت قدم
«ترلان» کیمی اولان گلسین.

نشرینا

دورنالار گلنده

(شعر مجموعه سی)

هاشم تزلان

ایچینده کی لر

۵	اؤن سۆز - غلامرضا بوداغی
۱۵	اوخو شعریم!
۱۸	دان اولدوزوم
۲۱	ذیروه ده گونش
۲۳	یانار اوجاق
۲۵	انسان دا وار ..
۲۷	دونیا
۳۰	دونیا میز
۳۲	منیم اولدوزوم
۳۵	آدین گلنده
۳۸	گلسین
۴۰	جاوان شاعر
۴۳	باهار گلیر
۴۶	پاییزیم منیم
۴۸	تبریزیم، باکیم
۵۱	قاراباغین حکایه سی
۵۷	وطنیم منیم
۶۱	دورنالار گلنده
۶۴	سن ده بیر اولدوزسان
۶۷	گۆروشونده قالب گۆزوم

هاشم ترلان

دورنالار گلنده

تعداد: ۱۵۰۰ نسخه

چاپ اول: تابستان ۱۳۷۷

چاپ آفتاب

شابک: ۹۶۴-۶۴۷۵-۱۲-۴ ۹۶۴-۶۴۷۵-۱۲-۴ ISBN 964-6475-12-4

مرکز پخش نشر مینا: خیابان انقلاب - بین فروردین و فخر رازی

خیابان روانمهر - پلاک ۱۷۰ صندوق پستی ۱۳۱۴۵/۱۷۷۸

عقیدہ شاعری

ہاشم ترلانی شعرلری ده اوزو کیمی دیر: صمیمی، کؤورک و نیسگیللی.
اونون یارادیجیلیغی ایله شخصیتی آراسیندا هئج بیر ضلیت یوخدور.
شعرلری ایله شخصیتی تام وحدت تشکیل ائدیر. بو معنادا هاشم ترلان
خوشبخت شاعر دیر. هاشم ترلانی آتمیش بشش یاشلی شعر ی نین ان مهم
مزیت، اونو خاراکتریزه ائده ن ان مهم جهت اونون ساده لیگی،
طبیعی لیگی دیر. بؤیوک ادعالاردا بولانماق و صنعت گوزگوسونده فیگور
توتماق هاشم ترلان شعرینه یاد دیر. ریاسیزیغی، چؤره ک، و دوز مقدس لیگینی
آندیران شاعرین نئجه ایل اؤنجه یازدیغی «اوخو شعریم» آدلی شعر ی اونون
آتمیش بشش ایل لیک یارادیجیلیغی نین پروگرامی کیمی سسله نیر:

اوخو شعریم!

اوخو شعریم!

شعرتی علویته توخو شعریم!

اوغورلوسان، اوغورسوزسان منیمسن سن!

یا آتش سن، یادا بوزسان منیمسن سن!

هله اوشاقلیق ایللریندن، آلتینجی صنیفدن شعر یازماغا باشلایان هاشم ترلانی
شعر- صنعت دونیاسینا گلمه سی ده فرحلی و تاریخی بیر حادثه اولموشدور.
اونا ایلك خئیر - دعانی بؤیوک صمد وورغون وثرمیشدی. آرتیق ناغیلاشان او
گونلری یادا سالاندا، یثتمیش بشش یاشلی هاشم ترلان سانکی اوشاقلاشیر و
همان گونلری یاشاماغا باشلاییر. او دئییر: «اورتا مکتبه ادبیات معلمی میز
یازیچی قیلمان ایلکین ایدی. منی شعر یازماغا دا ائله قیلمان معلم

۷۰	قارداشیم
۷۲	سن نغمه سن
۷۴	قارا باغ
۷۶	سنی گؤرمه میشم ...
۷۹	اؤلمز نغمه کار
۸۱	سلیمان دیری دیر
۸۴	تونج هئیکل
۸۷	چینار و توفان
۸۹	اوزانان یول لار
۹۰	یاشار
۹۳	خئیر - دعا
۹۵	اولدوزلار باتاندا
۹۷	انقلاب
۹۹	تهرانین اولدوزلاری
۱۰۲	منیم ده آدمی یازین
۱۰۵	عسگر اوغلوما
۱۰۸	ایرلندلی قهرمان
۱۱۰	ای عرب!
۱۱۲	قارا قوزغون
۱۱۴	آراز گولور
۱۲۸	حیالی قالدی
۱۳۰	گلمیشم
۱۳۲	آمان ای ناخدا ...
۱۳۴	آنام دوغوب بو خصلتده ...

هوسلندیرمیشدیر. ایلك شعریمی یازیچیلار اتفاقینا آپاردیم، بؤیوک شاعریمیز صمد وورغون منی گولر اوزله قارشیلادی. شعریمی اوخودو و اونو پیونر ژورنالیندا درج ائتدیرمگه چالیشدی. صمد وورغون دئدی: یاخشی شعر یازماق، شاعر اولماق اوچون چوخلی اوخوماق لازیمدیر.» ایلك شعریمین ژورنالدا چاپ اولدوغونو گوردوکده چوخ سئویندیم.» هاشم ترلان تاریخه چئوریلن بو خاطره نی دئییب قورتاردیقدان سونرا آریا قیسا بیر سکوت چؤکور و سونرا حسرتله دئییلن «کئچن گونه گون چاتماز، جالاسان گونو گونه» سؤزلری بو سکوتو پوزور.

سرت طالع گنجه - گوندوز اوخویوب بیلیگینی آرتیران، بیر - بیر نین آردینجا شعرلر یازان مکتبلی هاشم ترلانا بونودا چوخ گوردو. ۱۹۳۸ نجی ایلده بوتون ایرانلی مهاجرلر کیمی هاشم ترلانین عائله سی ده ایرانا سورگون ائدیلدی. بونونلادا هاشم ترلانین حیاتی نین ایکنجی مرحله سی باشلادی. اوزو ایسته مه دن درس صنیفیندن آیریلان یثنی یتمه نی، قارشیدا حیاتین عذابلی یوللاری گوزله بیردی. او ایراندا تحصیل امکانی تاپمادی و ایشله مک اوچون تهرانا گئتملی اولدو. اوز طالعینده بیر ملتین قاجعه سیننی یاشایان هاشم ترلان قلمینی یشره قویمادی.

۱۳۲۱ - نجی ایلدن اعتباراً تبریزده آنا دیلینده چیخان «وطن یولوندا» غزه تی هله تهراندا یاشایان گنج شاعری سئویندیردی. او یازدیغی شعرلری «وطن یولوندا» غزه تینه یوللاپیر و چوخ کئچمه دن تبریزه گلیر. بیر قده ر سونرا غزه تین نزدینده یارانان «شاعرلر مجلسی» هاشم ترلانین یارادیجیلیغینا استقامت وئیر، یثنی مجرایا سالیر. عمومیتله ۲۵ - ۱۳۲۰ - نجی ایللر هاشم ترلان شعری نین چیچکلنمه دؤورودور. بو ایللرده شاعرین شعرلری هم ایده یا - مضمون و همده فورما اعتباریله بیتگیئنه شیر.

۲۹-۱۳۲۸ - نجی ایللرده اؤلکه ده گئنه ن سیاسی - اجتماعی پروسلر نتیجه سینده تهراندا یاشایان آذربایجانلی یازیچی و شاعرلر «آذربایجان جمعیتی» نی یارادیرلار. جمعیتین یارانماسیندا یاخیندان اشتراک ائده ن هاشم ترلان یثنه ده اوز کسگین شعرلری ایله چیخیش ائدیر. آنجاق بو نفسلیگین عؤمرو اوزون سورمور. چوخ کئچمه دن جمعیتین بناسی شوینیست پهلوی رژیمی نین قولدورلاری طرفیندن داغیدیلیر و عضولری تعقیب و اولمازین عذاب - اذیتلره معروض قالیرلار.

۴۰ - اینجی ایللرده دکتر سلام الله جاویدین تشبثی ایله یارادیلان «دوستلار گؤروشو» آدللی درنگین اشتراکچیلاری هاشم ترلانین شعرلری نین ایلك اوخوجولاری اولور.

۵۷ - ۱۳۵۶ نجی ایللرده ایکی مین بئش یوز ایل لیک شاهلیق رژیمینه قارشى کوتلوی عصیانلار شاعری روحلاندریر و اونا بؤیوک الهام منبعی اولور. انقلابی بؤیوک سئوینجه قارشیلایان هاشم ترلان اونون اصیل آمال و مقصدلرینی ترنم ائدیر:

ایران یثنه ده چالغا نیر آل قانلارین ایچینده

خلقین گولور طالعی توفانلارین ایچینده

آندیمیز قهرمانلیق، وجدانیمیز تر - تمیز

قانادیمیز انقلاب، مقصدیمیز آزادلیق.

جان آتیریق دورمادان صاباحین شن چاغیندا

آزاد حیات قورماغا شاهلار مزارلیغیندا

خلق و آزادلیقلا نفس آلان شاعر یثنه ده گنجلیک احتراصی ایله حرکاتدا فعال اشتراک ائدیر و تهراندا یارانان آذربایجان یازیچیلار جمعیتی نین یارادیجیلاریندان بیرى اولور.

شاهلیق اصول اداره سی نین دئوریلمه سیندن بیر ایل سونرا، ۱۳۵۸ - نجی ایلده هاشم ترلانی «آلولو شعرلر» آدلی ایلك شعر کتابی اونودولماز معلمی میز گنجعلی صباحی نین گیریش سؤزو ایله ایشیق اوزو گوردو.

* * * * *

اوخوجویا تقدیم اولونان «دورنالار گلنده» شعر مجموعه سی هاشم ترلانی ایکینجی شعر کتابی دیر. کتاب اساساً شاعرین ۷۱-۱۳۶۰ - نجی ایللرده یازدیغی شعرلری احاطه ائدیر. هاشم ترلان یارادیجیلیغی نین سون نمونه لرینی اوزونده بیرلشدیرن بو کتابا شاعرین «آراز گولور» آدلی پوئماسی دا داخل ائدیلیمشدیر. ایینه قلم آلیب شعر یازدیغی گوندن بو گونه جن هاشم ترلانی بیرجه یارادیجیلیق شاکری وار: «وطن و خلق»

دئییرم باشیندا اسمه سین کولک

نه یازیم آدینا یاراشسین آنا!

هر سطریم گونشین شعاعلاری تک

او آغ ساچلارینا داراشسین آنا!

یازیم گونش سن؟

نورلوسان اوندان؟

دئییم کی آتش سن؟

اودلوسان اوندان

یازیم کی آنالار آناسی سان سن؟

اولوسان اوندان.

نه یازیم وطن؟

شاعرین مختلف موضوعلاردا یازدیغی بوتون شعرلری وطن، خلق و آمال فونوندا جانلاییر. سانکی باهاردا، پاییزدا، دنیا، انسان دا، اولدوز و گونش ده، قوجا و جاوان دا، اوغول و نوه ده و... یالتیز وطن، خلق و آمال سوز گجیندن کئچدیکن سونرا دورولوب، اوزونو تاپیر. بو شعرلری اوخودوقجا بیر داها گورورسن کی شاعرین وطنسین، خلق و آمالسین بیرجه سئوینج و کدری ده بوخوردور. باهار گوزلیر، آنجاق بو گوزه للیک یالتیز شاعرین فیکیر و عقیده دونیاسیندان کئچیب، معنا کسب ائدیر:

گؤیده بولود قلاق - قلاق

طبیعتین حوسنونه باخ!

انقلابین قان قارداشی

باهار گلیر بیزه قوناق.

باهار گلیر هر گوشه ده

جلادین عؤمرو شیشه ده

شادلیغیندان سروه دؤنوب

بوینو بوکوک بنؤشه ده.

وطنه، انسانا، سئوگی یه صداقت، بوتؤلوک و دؤنمزلیک هاشم ترلانی اوزونه و شعرلرینه خاص اولان باشلیجا کیفیت دیر. بو باخیمدان شاعرین دؤرد - بئش ایل اول یازدیغی شعرلری خصوصاً، بئر دوتور:

ائله سانما یوکو سالخاق کؤچم من

سن گلمه میث. بودونیا دان کؤچم من

قیل دئییلیم هر ایینه دن کئچم من

بیر چینارام دؤغرا منی، کس منی.

چوخون گئديب، آزين قاليب آترلان
عومور سورمك نه موشگولدور، نه آسان
يوللار اوزون، گنج قاييتسان، يوبانسان
سنوداميزين باش داشينا يازمنى.

عصرىمىزىن سرعتلى علمى - تكنىكى انكشافى و اونون معجزه لرى،
معاصر انسانين تضادلارى شاعرى درىندن دوشوندورور:

بابامىز بير ايله دؤندو مگه دن
اونا عظيم گلدى بو قوجا دونيا.
سرعتين اؤنونده اريدېكجه او
اولدو بومروغوندان بالاجا دونيا.

سسىمىز الهامين آليز دالغادان
بير آندا دونيانين او اوجوندادير.
دونكى عالمه سيغمايان جهان
ايندى انسانلارين اوووجوندادير.

لاكين علمين و تكنىكانين ذىروه لرین فتح ائده ن عصرين تضادلارى و
عدالتسىز طرفلرى شاعرى راحت بوراخمير:

سحيرلى دونيادير بىزيم دونيامىز
تضادلار ايچينده او حيران قاليب
اونا اوز اولادى چيخيپ وفاسىز
تضادلار انساندان ارمغان قاليب.

چوخ بؤيوك اولمايان، سونسوز كائىناتلا مقايسه ده خىردا بير شار كيمى
گورونن معاصر دونيامىزا خلقلرين همراى ليگى داها سجييه وي دير. آنجاق
عصرىمىزىن آغير خسته ليكلرىندن اولان خودبين ليك، يالنىز اوز منافعيني
گورمك كيمى آزار، اصيل انسان لياقتيني تاپدالايان خودبين ليك، شاعرى
كوزورلدير، اونا عذاب وثرير:

اوزون بىليپ،

اوزون گوروب،

اوزگه سيندن اوز دؤندرن

انسان دا وار.

اؤز - اؤزونون كپيرىندن

كؤلگه سيندن اوز دؤندرن

انسان دا وار.

- «مندن اؤتوب قارداشىما ديسين» - دئيه ن،

«بوتون دونيا قارشىملا باش ايسين» - دئيه ن

انسان دا وار.

آنجاق نه ياخشى كى عمادالدين نسيمى كيمى علويت معيارلارى وار و
دونيانين طالعينى يالنىز اوزونو دوشونن و - «مندن اؤتوب، قارداشىما ديسين» -
دئين لر حل ائتمير. شاعر بونونلادا توختاق تاپير و انساندا انسانلىق اوياتماغا جان
آتاراق نسيمى نى يادا سالىر:

- انا الحقم - دئيب، ياندى اؤز عشقينده عماد الدين

ياخين گلمه منه جلا، بو گلمكده نه دير حدين؟

سنين باشقا جهانين وار، منيم باشقا جهانيم وار

سنين سونسوز كينين وارسا، منيم رنگين كمانيم وار.

هاشم ترلان وطن طالعی شاعر دیر. سانکی اونون طالعی اوزوندن اول دوغرولموشدور. آتاسی ایراندان آرازین او تایننا کچمیش و شاعر اوردو دونیایا گوز آچمیشدیر. سونرادا اوخوجویا معلوم اولان حادثه لر بورولقانی شاعرین بوتون عؤمرونه حاکم کسيلمیشدیر. دیلی باغلی بیر خالقین شاعری اولماق شرفلی اولدوغو قده رده آغیردی، دردلی دیر. اوچ یاشلی نوه سینه وطن سئوگیسی آشیلایان شاعر اوشاغین فارس دیلینده سربست دانیشدیغی حالدا آنا دیلینده توپوق ووروب، چتینلیکله سؤز دئمه سیندن کدرله نیر، تشویشه دوشوره:

فارس دیلین طوطی تک دئییب، گولنده

بوداغدان بوداغ قونورسان گولوم.

بس نه چین اوز آنا دیلین گلنده

دیلین توپوق وورور، دونورسان گولوم.

شاعرین رسول رضا و سلیمان رستمین اولومو مناسبتی ایله یازدیغی شعرلر، ائله جه ده نبی خزری یه حصر ائتدیگی شعرى خصوصى ایله دقتی جلب ائدیر. نئچه ایلدن برى اثرمنی بیرتیجی لاری نین قاراباغدا تورتدیکلری جنایتلر شاعری حدتلدیریر. او اثرمنی قولدورلارنا اوز توتاراق دئییر:

تورباغیمدا بیتر شوملادیز، ائتدیک مین بیر کرم سیزه

سوفرمده دوز - چوره ک یئدیز

غنیم اولسون سوفرم سیزه.

شاعرین «آراز گولور» پوئماسیندا آنا، باجی یا، اوغولا، قارداشا دئمه دیگی اوره ک سؤزلرینی آرازا آچیر، اونا سؤیله بیر. آراز اونون طالعیندن، اتیندن،

جانیندان کنجیر. باخ بئله جه اوز شخصی طالعینده بیز ملتین فاجعه سینی یاشاییر بو شاعر:

اولدوزلاری سایا - سایا

انسان اوچوب، قوندو آیا

منیم بوتایدان اوتایا

نئچین چاتمیر الیم آراز؟

هاشم ترلان ملی محدود لوقدان اوزاق شاعر دیر. او دنیا مقیاسیندا گئده ن آزادلیق و آمال اوغروندا مبارزه لری آردیجیل شکلیده ایزله ییر و اونلارا اوز مناسبتینی بیلدیریر. ایرلندی قهرمان «بابی ساندز» ه یازدیغی شعره ائله جه ده «ای عرب» شعرى بونا عیانی ثبوتدور. ائله اصیل بین المللی شاعر ایلیک نؤبه ده ملی اولمالیدیر. نئچه ایل اول هاشم ترلانا باکی سفری قسمت اولدو. شاعر باکی دا یاشادیغی محله نی و ائولرینی آختاریب، تاپدی. خوشبخت اوشاقلیق گونلری نین سوراغینی توتدو:

گنج ایدیم آیریلدیم، نه یدی علاجیم

زای اولدو ایشیم، سولدو آرخاجیم

باشیمدان دوشسه ده جوانلیق تاجیم

ایندی شوقون ایله گوجه گلیمیشم.

زمان ایلیریمه کؤلگه سالسادا

منلیگیمی بوئا، برکه سالسادا

عؤمرون یئتمیشینده تنگه سالسادا

دئمه قوجاغینا دینجه گلیمیشم.

اوخو شعریم!

اوخو شعریم!

اوخو شعریم!

دیله گل‌سین کامانینین اوخو، شعریم!
دئمه عؤمروم گون باتانا آخیب گئدیر،
دئمه شعره سایمازانا باخیب گئدیر.

عؤمر اؤتسه ده یئنه گنجم،

سینه م سؤزله دؤلو گنجم.

کوره ک ووردوم قوللاریملا، ساحیل دئدیم،

باش قالدیران توفانلارا غافیل دئدیم،

گلدی ائلر بؤلوک - بؤلوک، آلی - آلی،

نهره چکدیم، آسماندا دیسکیندی آی.

سیزی سنگر کوره سینده سوواردیم من،

مصراعلاریز اورپشندده دو یاردیم من.

دؤیوشلرده هجوم واختی قارقوش سان،

صداقتده گؤیرچین سن، قارانقوش سان.

اوخو شعریم!

اوخو شعریم!

سسلنمه میس سازیم سیزلار آخی، شعریم!

جرگه لنسین ایلهامیمدان آخان سسلر،

دامغالانسین دالدالاردان باخان کسلر.

شاققیلداسا باشین اوسته ایلدیریملار،

نه بیلسین کی، سنین دؤنمز عنادین وار.

شبهه سیز هاشم ترلان یارادیجیلیغی نین اوبرازلار سیستمی، قافیه قورولوشو،
دیل و دیگر بدیعی طرفلری جدی تدقیقاتا جلب اولونمالیدیر. بیز بورادا شاعر
حقینده یالتیز اوره ک سؤزلریمیزی دئدیک. هاشم ترلانین یارادیجیلیغی همده
عموم آذربایجان ادبی پروسی نین متنینده توقیق اولونمالیدیر.

یتمیش یاشی آرتیق آرخادا قویان هاشم ترلان روحاً جواندیر. او همیشه
جوانلارلا انسیت ساخلاییر. هاشم ترلانلا اوتوروب ساعاتلار دانیشدیقدا اونون
یتمیش بئش یاشیندا یغینا اینانمیر سان. او سؤز - صحبت ده، سفرلرده ده
جوانلارلا برابر گئدیر. شاعر اون ایل بوندان اول جوان شاعر آدلی
شعربنده دئیر:

جوان شاعر داغسان، نه دیر؟!

باغچامدا نوراقسان نه دیر؟!

سکسن نه دیر، دوخسان نه دیر؟!

قوی عؤمرونده یوز اویناسین.

من همیشه بو شعرى زمزمه ائدنده بئله فیکرلشیرم کی بو جوان شاعر ائله
هاشم ترلان اؤزودور. «هاشم عمی» سکسن نه دیر، دوخسان نه دیر، قوی
عؤمرونده یوز اویناسین.

غلامرضا بوداغی

دالغا - دالغا دالغالارا يايىل شعريم!
 وطن داردا، كۆنول داردا، آيىل شعريم!
 ساچىل! نورون ساچاخلانسين پرده - پرده،
 سسين گلسين قارا روزگار اسن يثرده.
 وطن دردى، سسين دردين، منيم درديم،
 بو عشقىله توخوم سپديم، الم درديم.

اوخو شعريم!

اوخو شعريم!

شعريتي علويته توخو شعريم!

اوغور لوسان، اوغور سوز سان، منيمسن سن.
 يا آتشن، يادا بوز سان، منيمسن سن.
 يادىندامى منيم شعريم! سنله بير گه -
 قاتار لاندى مصر اعلارين جر گه - جر گه؛
 چاخدى شيمشك، زامان قويدو اوز يثريندن،
 ناله چكدى كهكشانلار محوريندن،
 نغمه لندى حزين - حزين ياسلى سيملر،
 جيلوه لندى رقصه گلدى ياسلى سيملر،
 دنديم ظفر باير اغى تك آچىل، آچىل!
 كۆنوللره شفق كيمي ساچىل، ساچىل!
 يئنه هئيهات يانيلديم من، يانيلسامدا،
 يئنه نئى تك باغريم دۆلو قان اؤلسامدا،
 جهان دؤنسه، كۆنول دؤنمز بو سئو دادان،
 ديلك چاغلار، يانار، سؤنمز بو سئو دادان.

اوخو شعريم!

اوخو شعريم!

گيزلنمه سين گوزلرينده يوخو، شعريم!
 جانيم شعريم! آجى - آجى باخما منه!
 بودره ستمده، گل قيقاجى باخما منه!
 گول تاخميشام هر بئيتينه اينجه - اينجه،
 خوشدور منه ائللر سئوه سنى منجه.

يۇخسا شعريم، نه سن سنسن، نه من منم،

شورا نلىقدا بيتن سنسن، ايتن منم.

هايدى شعريم! مصر اعلارين قاتار - قاتار

ديليميزه بھتان دئين، هورنده وار

اوتر كاروان، كۆپك فرىاد ائدهر دورماز،

قانان اؤلسا بو هورمكله اوزون يورماز.

بابام قورقود نغمه دئدى مين ايل قابان،

نغمه سيندن نور چيلندى ساچاق - ساچاق.

ايگيدلره اؤيود وئردى دؤنه - دؤنه،

بوگون ديليم كمند آتير آيا، گونه.

گل اى منيم مشعل كيمي يانان ديليم!

ياسدان چيخان قوجا ايكن جاوان ديليم!

اوخو شعريم!

اوخو شعريم!

ديله گلسين كاما نينين اوخو شعريم!

۱۳۶۷

دان اولدوزوم

سحر آچیلما میش دار پنجره مدن
نه باخیر سان منه آی دان اولدوزو!
سانکی طالعی می دوشونموسن، سن،
ای منیم بختیمین یانان اولدوزو.

اؤزوم تک، یثریم دار، آسمان اوجا،
او مکان حوسنونه یاراشیر سنین.
آخی، سن اولدوز سان، پاریلدا دیقجا،
گۆز لیریم گۆزونه داراشیر سنین.

سن سؤنسوز عماندا سایریشاندا، بیل
قووشور قلبیمیز باخیشد یقجا بیز.
بو زنجیر سسیندن باشقا سس دئییل
منیمله دوغولوب ازلدن ائکیز.

ائن گل کناریما دار قفسیمده،
قوی منی سیخماسین بو تک لیک گولوم!
گل نورون سپیلسین تار قفسیمده،
شلاله لرتکین چاغلا ییم، گولوم.

چکه رم نازینی نازلان دیقجا سن،
قوی یانسین گئجه نین حسدی قات - قات.
هئی منه باخد یقجا دار پنجره مدن
سندن نور دیله رم، حیاتدان مراد.

دیواردا، تاوان دا بورونوب یاسا،
گئجه ده، گوندوزده اؤتور بیر سایاق.
بو گرگین سکو تو پوزان نه وار سا
کشیکچیمین آیاق سسی دیر آنجاق.

آه، نه اولدو سنه منیم اولدوزوم؟
سحر می آچیلیر؟ بس نییه سؤندون؟
ای غمه، حسرته غنیم اولدوزوم!
مندن اینجیدینمی قوبارا دؤندون؟ -

یوخسادا ظولمتین قوینوندا دولغون -
گۆیلردن قودور موش بیر دومان کئچیر؟!
بلکه ده ساروانین آردینجا، یورغون -
بو تۇزلو یوللاردان بیر کاروان کئچیر!؟

سن گۆیده تک ایدین، من ده یثرده تک،
ال بؤیدا پنجره م اولدو یار بیزه.
سن گئتدین، من قالدیم، سؤیله بس گوره ک -
گولمز می گۆیده کی اولدوزلار بیزه؟

گۆزوم پنجره ده، باخیرام هله،
نئجه دال چئویریم من اؤز عهدیمه.
اومیدیم، اینامیم دئییر صبر ائله،
هوه سیم، اراده م دوروب قصدیمه.

باخ، اؤدور سؤكولور عارسيز بولودلار،
 يئنه طالعيمين اولدوزو ياندى.
 اؤمنه باخديقجا هئى خومار - خومار،
 سانكى گؤزلريمده شيمشك اوياندى.

اولدوزوم! دؤغزوسو اولدوم بد گمان،
 وفاسيز دئسمده، قوروسون ديليم.
 آخى، من نه بيليم بو دؤرد دوواردان
 گؤيده اؤتوب، كئچن نه دير، سئو گيليم!؟

سن گؤي اولدوزوسان، من يئر اولدوزو،
 سن آزاد، من اسير، شاهديم زامان.
 گل، گولسون دونيانين عؤمرونون يازى
 انسان لا اولدوزون ساير يشماسيندان!

دئمه اوزاقدايام درينده يم من،
 اؤ آسمان سنين، بو ديار منيم.
 باخ، كؤرپو سالميشام زنجيرلريمدن،
 زنجيريمدن ساواي نه ييم وار مينم.

يان اي دان اولدوزوم، دئمه بير قيشام!
 يانماغين گتيرير مين ديلك بيزه.
 بو گون گلمه سنده، من اينانميشام
 صاباح گله جكسن گلين تك بيزه

۱۳۵۴

ذيروه ده گونش

هميشه ذيروه دن بويلاندين منه،
 باخميشام، باخميشام قاماشيب گؤزوم.
 ال چاتماز اولساندا، چاتماقچين سنه
 هله بئز مه ميشم اؤزومدن اؤزوم.

داغ دولار، سئل آخار منسه ترسينه،
 آخميشام، داشميشام، ياشا دولموشام.
 سن اصلى، من كرم، دوشوب ايزينه
 دالينجا سورونن كؤلگن اولموشام.

فقط خيالىمدا اولدون سير داشيم،
 حسرتين اؤزومه غنيم كسيلميش.
 فيرلا نير ده ييرمان داشى تك داشيم،
 سنسيز اؤيوتمه يه ده نيم كسيلميش.

ماهر اؤوچو سانديم اؤزومو اثر كن،
 اؤووم كى اولمادين، اؤولانديم سنه.
 مين دفعه اولسمده، ديريلسمده من،
 سن حقسن، دئمه رم توولانديم سنه.

دئدیم: - گل قلبیمی ایسیندیر!، دئدین:
 - یالواریب، سیتقاماق یاراشماز یارا.
 سسلە دیم:
 - بودا اؤز سسیندیر-؛ دئدین:
 - طبییسیز درد ایله باریشماز یارا.
 من هم اوزاقدایام، همدە یاخیندا،
 یاخینام دؤنمزە،
 اوزاغام یادا.
 منیم حسرتیمی چکمه بو آندا،
 پولاددان چاریغین یوخسا دونیادا.
 ۱۳۷۰

یانار اوجاق

ھلە یانار اوجاغیمدا کوزوم قالیب،
 دۇداغیمدا دئییلە میش سوزوم قالیب.
 دو یونلە دیم ایلیریمی ایلرە من،
 باغیشلادیم سئوینجیمی ائللرە من.
 آلتمیش بئش دن عذر ایستە دیم، دئدیم یاشا،
 وارلیغینلا بیر ایل داھا دؤلدوم یاشا.
 منە شاعر سؤیلە دیلر،
 من بیلیمیرم شعریم نە دیر.
 شاعر اولوب انسانلارا خئیریم نە دیر،
 شریم نە دیر.
 شاعر دئییل ائلدن ائله،
 سئلدن سئلە سورونمە سە،
 شاعر دئییل غمکشلرین غم تۇزونا بورونمە سە.
 بس من کیمم؟
 من نە چی یم؟
 من بیلیمیرم.
 من اوزومو شاعرلرە تن بیلیمیرم.
 آما بونو بیلیرم کی،
 اؤز خالقیمین، وطنیمین صداسی یام.
 سحریمین، سهندیمین صداسی یام.
 عؤومروم بویو یو یورموشم،
 بیخیلمیشام،
 اویانمیشام.
 دان یئری نین آل رنگینە بویانمیشام.

مژدە وئردىم سحر - سحر سەندە من،
 تەدوم قويدوم ھەر شە ھەرە، ھەر كندە من.
 عطيرلندى يازا دۇندو شعريم منىم،
 داغىم منىم،
 گۇيوم منىم،
 يىريم منىم.
 ايلكىن دفعە حنالاندى اركىن باشى،
 عثينالى نين گلدى سسى ھەر تين باشى.
 سورمە لندى، غمزە لندى تىرىز بودم،
 دئدى: گلسىن اۇيود وئرسىن قورقود دەدم.
 قمر گلىب، سحر گلىب، آذر گلىب
 آذر دئدىم، اولدوزلارا بنزەر گلىب.
 باھار گلدى داغلار بۇيو،
 سئلر آخدى، چاي اۇينادى.
 آرش كىمى ارە نلريم،
 كامان چكدى، ياي اۇينادى.
 خۇنچا توتدو آنام اۇگون،
 قاپى - قاپى پاي اۇينادى.

داشا چاخدى ايلقارنى تھران يئنه،
 اۇوخارلادى اۇز عھدىنى دۇنە - دۇنە.
 باخ ايندى دە سىزىلدايىر يىرىن، گۇيون،
 كۇز باغلايان يارالارىم دويون - دويون.

۱۳۶۷

انسان دا وار ...

اۋزون بىلىب،
 اۋزون گۇروب،
 اۋزگە سىندن اوز دۇندەرن -
 انسان دا وار.
 اۋز - اۋزونون لپىرىندىن،
 كۇلگە سىندن اوز دۇندەرن -
 انسان دا وار.
 مىندن اۋتوب، قارداشىما دە يسىن - دئەن،
 بوتون دونيا قارشىمدا باش ايسىن - دئەن -
 انسان دا وار.
 انسان دا وار،
 اتل دردینە يانا - يانا قىلىنج اولوب؛
 اتلىم - دئىيب؛
 اۋبام - دئىيب؛
 اۋز باشىنا قاخىنج اولوب.
 داغ باشىندان بوز چشمە لر سوزولدو كجە سرىن - سرىن،
 انسان بىلر انسانلىغىن معناسىنى درىن - درىن.
 ان الحقم - دئىيب، ياندى اۋز عشقىندە «عمادالدين»،
 ياخىن گلە منە جلا! بو گلەمكە نە دىر حدىن؟
 سنىن باشقا جهانىن وار، منىم باشقا جهانىم وار،
 سنىن سۆنسوز كىنىن وار سا، منىم رنگىن كمانىم وار.

باخیر ایندی مزاریندان او تونج ھئیکل،
دئییر: انسان! بو نه حالدی؟ او یان، یو کسل!

.....

دونیامیزین نه رؤیاسی، نه دینجی وار،
انسانلارین کدری وار، سئوینجی وار،
تضاد دیندان فیتنه دؤغور، شر او یانیر،
طالع سؤنور، قاش اوستونده تر او یانیر.
بئله چاپسان، توتار بیر گون بوغازیندان آجل، دونیا!
امینم من، اولار تسلیم جهان صلحه، دجل دونیا!
یاریمادیق ایستی سیندن،
کۆر اولموشوق توستوسوندن،
راکئت لرین ایتی سیندن
نیگراندیر بو دونیامیز.

بیزیم بو یئر کوره سیندن
اووچو باخار بره سیندن،
آج توپلارین نعره سیندن
پریشان دیر بو دونیامیز.

صلحون نورون آمنده من
شری ساللام کمئده من؛
جار چکرم او گونده من:
- مهربان دیر بو دونیامیز.
قهرمان دیر بو دونیامیز.

۱۳۶۹

دونیامیز

بابامیز بیر ایله دؤندو مگه دن،
اؤنا عظیم گلدی بو قوجا دونیا.
سرعتین اؤنونده اریدیکجه او،
اؤلدو یومروغوندان بالاجا، دونیا.
سسیمیز ایله هامین آلیر دالغادان،
بیر آندا دونیانین او اوجوندا دیر.
دوننکی عالمه سیغما یان جهان
ایندی انسانلارین لاپ او جوندادیر.

دونیا کیچیلدیکجه کاماللا شیر او،
سؤنسوز سیاره لر یانیر حسددن.
ال چاتماز ذیروه لر، داغلار آشیر او،
ھئی گولور، آشدیقجا سئوینجی حددن.

بعضآده قان دؤنور دامارلاریندا،
سئوینجی ناله یه دؤنور دونیانین.
گۆره نده بیر زاوال عؤمرون باریندا،
گولوشو قلبینده سؤنور دونیانین.

سئحیرلی دونیادیر بیزیم دونیامیز،
تضادلار ایچینده او حئیران قالیب.
اؤنا اؤز ائولادی چیخیب وفاسیز،
تضادلار انساندان ارمان قالیب.

ای کۆنول، دونیانی افسانە سانما!
 اونون ھەر بوجاغی نورلو بیر سحر.
 سولوندا عشق، حیات، ساغیندا آمما
 دونیانین بویونا کفن بیچنلر.

عاریفسن، دونیانی دیوانە سانما!
 ائولادی دم وورور دیوانە لیکدن.
 صلحو، آمانلیغی فلکدن او ماما!
 ھنر سیزلر اومار عۆمرو فلکدن.

دونیا مین خئییرلی، شرلی بیر عالم،
 خئییر دە یاراشیق، قور تولوش، سحر.
 شر اۆز قیلینجینی چکرسە بیر دم
 سحرین حوسنونه قونار مین کدر.

اوچوررا کئتلرین قانادیندا شر،
 گۆیرچین باخیشلی خئییر ھار دادیر؟
 اۆتور جالادلارین مرادیندا شر،
 بس گونش آرزولو ائللر ھار دادیر؟

ائللر نہ اینامدان، نہ یۆلطان دۆنر،
 اۆبیر کھکشان دیر صبری جوشاندا.
 شرین طالعیندە مین اولدوز سۆنر،
 ائللر، ائللر ایله قوجاقلاندا.

دونیانین قلبیندە قۇپدو شرارە،
 اورە یی دۇغراندی ھیرو شیمانین.
 بو اۆلوم مارشی دیر بوتون ائللرە،
 کیچیک نقطە سیندە بۆیوک دونیانین.

گلین، ای محتشم دونیالی ائللر،
 آلیشان دا بیزیگ، یارادان دا بیز.
 آتومدان نور آلاق، حیاتدان ثمر،
 یاشاماق عشقیلە یاراداندا بیز.

گلین، آتوملارین ازە ک باغرینی!
 عشقی، محبتی آلولاندیراق.
 دونیانین قلبیندن سیلک آغرینی،
 ھر کۆنول مولکونندە اوجاق یاندیراق.

مئتین بۆینومدا، حقیقین ساییمدا،
 آجیلی، شیرینلی مزە لی دنیا!
 سنە بیر ائو تیکدیم من اۆز پاییمدا،
 ای جهان مولکونون گۆزە لی، دنیا!

۱۳۶۴

دونیا

بیز یوخ ایکن وارا گلدیک،
آمان دونیا، آمان دونیا!
هئچ بیلمه دیک هارا گلدیک،
آمان دونیا! آمان دونیا!

یاشا دۆلدوق، بوی آتدیق بیز،
حس ائتمه دن سنی سنسیز.
بوگونوموز دونندن پیس،
گولملی سن یامان، دونیا!

سؤل الینده الوان چیچک،
ساغ الینده زاغلی توفنگ،
ازه لیندن ایندییه دک
سن همانسان، همان دنیا!

بللی دئییل وارین، یوخون،
کیمدیر آجین، کیمدیر توخون.
کامانیندان چیخسا اوخون
قدین اولار کامان دونیا!

گئجه گئتدی، دان آغاردی،

دئدیک اقبال بیزه یاردی.

کیم سوورودو، کیم آپاردی

کیمه قالدی سامان دونیا؟!

سن دونیاسان آدین، سانین،

نشئه سی وار هر بیر آنین.

حر به سیندن کور شیطانین

الده قالب یاخان دونیا!

جان اوسته دیر «خلیج فارس»،

معجزه دیر اولسان خلاص.

بئله گئتسه اینان قالماز

ساغلیغینا گمان دونیای!

شرقدن غربه اسن کولک،

مژده و ثریر اتک - اتک.

قوی چاغلایسین شلاله تک

صلحه دؤنسون جهان دونیا!

منیم اولدوزوم

اوشاقدیم سیغیندیم آنا قوینونا،
الی ساچلاریمدا، اوزومه باخدی.
آخشامدیر، گۆز تیکدیک آسمانلارا،
بو آندا گۆیلردن بیر اولدوز آخدی.

آنامین قاشلاری چاتیلدی بیردن،
دئدی: - بیر انساندا کۆچدو دونیادان
اجل دریازینی چکدی اهریمن،
اؤلوم شربتینی ایچدی دونیادان.

باخدیم گۆزلرینه آنامین بوم،
بیلدی دویونلودور بو داستان منه.
چهره سینده الم، اوره یینده غم،
ائتدی بو موشگولو نمایان منه.

دئدی: - باخ گۆیلره، اوآسماندا،
هرکسین آدینا بیر اولدوز یانار
نه قدهر حیات وار، جان وار انساندا
اؤنون اولدوزودا گۆیده پاریلدار.

اولدوز وار نورلودور دان اولدوزوندان
مۇحتشم وارلی نین، بیین، خانین دیر.
اولدوز وار سۆیوقدور قیشین بوزوندان،
اودا بختی سۆنوک بیر انسانین دیر.

ایللر اؤتوب کئچدی، من گنج یاشیندا -
توتدوم روزگارین اتک لریندن.
بیر زامان گۆز آچدیم دزگاہ یاشیندا:
اللری قابرلی کارگرم من.

گورزوم تۇخوندوقجا سیندان قلبینه،
تۆکولدو آلنیمدان پوچور - پوچور تر.
حقیق ازیلدیکجه چیخدیم حرینه،
کاوه تک دؤشلویوم یاردی کولک لر.

ایمدن دونیا یا نور آنسه ده،
حیاتدا قسمتیم احتیاج اولدو.
صاحبلر ایشیمدن بهره لنسه ده،
منیم الیم خمیر، قارنیم آج اولدو.

گلدی خاطریمه کئچمیش زامانلار،
آنامین تفسی دۇداقلاریمدا.
- «سنینده گۆیلرده بیر اولدوزون وار» -
هله ده سسله نیر قولاقلاریمدا.

گۆزلریم زیلله نیب او سۆنسوز گۆیه،
گونش ده مغربده چکیلیر دارا.
اؤز بخت اولدوزومو آختاریم دئییه
چاپدیم سمندیمی آسمانلارا.

- آهای! ای اولدوزلار، ای ستاره لر!
 سسیم کائاناتا سالدی انقلاب.
 - وثرین اولدوزو مدان منه بیر خبر!
 نئچین صورتینه چکبیدیر نقاب.

سس گلدی، ساندیم کی بیر کهکشاندیر،
 - آهای انسان اوغلو بو فریاد نه دیر؟
 دئدیم: - بخت اولدوزوم؟!
 دئدی: - یالاندیر،

سنین بخت اولدوزون وطنینده دیر.
 بوگون آرخاسینجا هئی دولاندیغین
 نه یثرین آلتیندا، نه ده گؤیده دیر.

.....

.....

باخدیم اؤز آنامیز گونشی گوردوم،
 او دؤغما حوسنونه باخدیقجا باخدیم.
 ساری تئللرینی باخیشلا هوردوم،
 بیر گول دسته سی تک سینه مه تاخدیم.

بختیمن اولدوزو جان وثریر منه،
 باغیمدا، باغچامدا اؤز چیچه ییمدیر.
 او قدهر، او قدهر یاخیندیر منه،
 ائله بیل، ائله بیل گؤز ببه ییمدیر.

۱۳۵۹

آدین گلنده

خوشبخت انسانلاریق بو دونیادا بیز،
 سنینه یاناشی یارانلیق ائکیز؛
 زامانلا چیرپینیر، وورور قلبیمیز،
 ساحیل لر آرزو تک اوزانیر آسان
 سن اونون اوستوندن اوتن دالغاسان.

صبرین چوخ؛ پولاددان اعصابین سنین،
 عصرین بایراغی دیر روبابین سنین،
 توخونسا سیملره میضرابین سنین
 کسیلمیش دیلردن دؤغار نغمه لر؛
 کؤنولدن کؤنوله آخار نغمه لر.

مکانین ذیروه لر، وصالین چتین،
 نورلو کاروانیسان بیر علویتین؛
 سارسیلار تملی مطلقیتین
 وثرر اؤز حؤکمونو بوشن عصریمیز؛
 ظفر اوردوسودور بیزیم نسلیمیز.

سنسن اوفوقلری ایشیقلا ندیران -
 قیلینجلی، قالخانلی اوردولار یاران -
 گئجه لر ساحیلده چیراق یاندیران -
 قدرینی توفاندا قالانلار بیلر؛
 عطرینی ساحیلدن آلانلار بیلر.

بىلمىرم عزمىندە نە سىر واركى،
 گلىشىن تازالىق، حياتىن ايلكى،
 كسگىن باخىشلارلا سن ائله بىل كى -
 بىر عشقىن فرىادى دۇنوبدورزمە،
 اۆلوم مارشى چالير امپرياليزمە.

قدرىنى يوك چكن كوره ك لىر بىلر،
 بولودلار سئىرەلر، اولدوزلار گولر،
 سوسوز صحرالارا گويدن نم چىلر؛
 گوزلرين گونشىن نوروندان آيدىن،
 شعرىم گولردىمى سن اولماسايدىن؟

سۆيلىە حورى سنمى، ملك سنمى؟ يا -
 قلبىندە آسمان گۆزوندە دريا؟
 سنلە جاوانلاشیر بو قوجا دونيا؛
 توتدوم آتە يىندن بىر زامان من دە،
 ايندى اوجالیرام آدين گلندە.

قوندوغون چمىندە گوللر، لالە لىر،
 لالە نىن باغرىندان قوپار شعلە لىر؛
 عشقىنلە قول - قاناد آچار فعلە لىر،
 بئشىكده كۆرپە لىر آرزولار سنى،
 سودوندن آيرىلمىش قوزولار، سنى.

كىندلى لىر ذوق آلالار اۇراقلارىندان،
 شرارە لىر قوپار يومروقلارىندان؛
 مىندىيى گۆھلە نىن دىرناقلارىندان -
 دونيا نىفسىنى چكىر درىندە،
 عكسىنە دۇر ائدىر اۇز محورىندە.

مىضرايىن دە يمە مىش مىن بىر سىمىن وار،
 ھلە سن جاوانسان، خئىلى دىمىن وار،
 ائلدن باشقا سنين سۆيلىە كىمىن وار؟
 گزىب ديار - ديار سىدلر آشیر سان،
 خزانسىز، دورمادان چنار لاشیر سان.

۱۳۶۰

گلسىن

يارپاق دوشدو بوداغىندان،
نالە قوپدو دوداغىندان؛
بىر آيرىلىق سۇراغىندان
غم سازىنى چالان گلسىن.

بىر شاعرىن قىلبىندە كىن،
ھاچالاندى بوداق تكىن.
دئدىم: بو كۆر يۇلدان چكىن!
دئدى: عشقە دۇلان گلسىن.

عھدىن ايلكى، سۇزون ايلكى،
كۆز اوستوندى بوز دئىيل كى.
شودا دئىيل كۆنول مولكو،
ساتان گىتسىن، آلان گلسىن.

نمك دادان، چۆرەك كسن،
اۆز-اۆزونو آلداتما، سن،
سن يئنە دە منىملە سن،
گل ھجرانا تالان گلسىن.

يار سئومىشم، اينانمىشام،
نە دۇنموشم، نە دانمىشام،
آتشىنە قالانمىشام،
قول بۇينوما سالان گلسىن.

عۇمور ياشا دۇلار ايلدە،
منى گۆرمە دىم بو اصيىلدە،
قدح الدە بو محفيلدە
دئىك ساقى دۇلان! گلسىن

سن دوست ايدىن منە ھىدم،
قىلىنجىنى چكىدىن نە دن؟
بو مجلسە ثابت قدم
«ترلان» كىمى اۆلان گلسىن.

۱۳۶۲

جاوان شاعر

بۇل شاعىر سەنئەتچىسى، شەخسە يەنە
بۇ شاعىر سەنئەتچىسى، شەخسە يەنە
بۇ شاعىر سەنئەتچىسى، شەخسە يەنە
بۇ شاعىر سەنئەتچىسى، شەخسە يەنە

بۇ شاعىر سەنئەتچىسى، شەخسە يەنە

جاوان شاعر! ساز گۆتورە ك
آراميزدا سۆز اويناسين.
هر سطر يمیز، هر نقطه ميز
اۆز يثرينده دوز اويناسين.

بۇ شاعىر سەنئەتچىسى، شەخسە يەنە

چيخ گولشنه، باخ چمنه،
اوكيمدير گولشندن دؤنه؟
گولون شهدين دؤنه - دؤنه
سوز گجيندن سوز اويناسين.

قلم سالار رنجه سنى،
كيمدير سئوه منجه سنى،
هر بير سۆزون اينجه سيني
بوداغيندان اوز اويناسين.

جاوان شاعر! قدمينله،
باغچام سۇلار عدمينله.
سنين كسگين قلمينله
ذيره لرده دوز اويناسين.

كۆنول وئره ك ائلل وارينا،
بابالارين ايلقارينا،
هر بير سۆزون آخارينا
اينجى كيمي دوز اويناسين.

عۆمور گۆده ك، اۆزون قادر،
ياز، اولسون قدرتين ظاهر.
ائله يازكى، جاوان شاعر
كلاميندا كۆز اويناسين!

شعريميزه غم ده يئسم
حقيم نه دير سندن كوسم.
بير داملايا عمان دئسم،
دوداغيني بوز، اويناسين.

ياز، جالانسين آلين ترين،
ترينده دير بال - پرين.
سن آتديغين ققدملرين
سحرينده كۆز اويناسين.

جاوان شاعر! ياز بو آندا،
سن اوياندا، من بوياندا.
هر كۆنول عطرين دوياندا
دوداق گولسون، گۆز اويناسين.

قوی سیخماسین عذاب سنی،
سئویندیر سین کتاب سنی،
دیللندیر سین روبات سنی
هر عذابا دوز، اویناسین.

جوشغون قلم، جوشغون فضا،
میزین سنگر، عؤمرون تازا.
شعرین گلنده پروازا،
قلم چالسین، میز اویناسین.

جاوان شاعر! داغسان نه دیر،
باغچامدا نوراقسان نه دیر.
سکسن نه دیر دؤخسان نه دیر،
قوی عؤمرونده یوز اویناسین!

۱۳۶۶

باهار گلیر

نه باخیر سان گئندن، باهار!
گیلثیلیسن مندن باهار؟
قلبیم سنین، شعریم سنین،
کیم آیریلار سندن باهار.

سؤن قویموشام یاسا، غمه،
سسیم یایلمیش عالمه.
سحر چاغی گول عطرینی
دؤلدورارام پیاله مه.

سئیره چیخاق ائل باغینا،
باخ اوزومون آغلیغینا.
شمع یاندر اراق، مجلس قوراق،
شن باهارین ساغلیغینا.

گونش قالخېب دان يئرینه،
شانه چکیر تئلرینه.
انسان باخیر حئیران اولور
طبیعتین هنرینه.

باھار گلیر، یاغیش یاغیر،
گۆیدن یئرہ گوموش یاغیر.
اؤ دوداقدان بو دوداغا.
آلقیش یاغیر، اؤپوش یاغیر.

گۆیدہ بولود قالاق - قالاق
طبیعتین حوسنونه باخ.
انقلابین قان قارداشی
باھار بیزہ گلیر قوناق.

باھار گلیر، یئر آییلیر،
طبیعتہ جان یاییلیر.
انقلابین وارلیغیندان
ائلریمیز ائل ساییلیر.

دوستلار آچین پنجرہ نی،
گزه ک هر داعی، درہ نی.
سيز اویاندان، بيز بویاندان
سئیر ائدہ ک بو منظرہ نی.

باھار گلیر، تۇرپاق گولور،
گۆیدن یئرہ نور تۆکولور.
اوفوقلردہ یاواش - یاواش
آل قیر میزی دان سؤکولور.

باھار گلیر هر گوشہ دہ،
جلادین عؤمرو شیشہ دہ.
شادلیغیندان سروہ دؤنوب
بۆینو بوکوک بنؤوشہ دہ.

گونو - گوندن اوجالمیشام،
شاہ باشیندان تاج المیشام.
یوزایل عؤمور آزدیر سنہ،
شاعر دئمہ قوجالمیشام.

۱۳۵۹

پاییزیم منیم

شاعرلر آدینا دئدیملر خزان،
اینجیمه، اینجیمه پاییزیم منیم!
سؤز باز اولماسایدی شاعرلر، اینان
خفت چکر دیمی آرازیم منیم؟

خزان دا سنینله دوغولوب ائکیز،
باهارین گؤزلری گولرمی سنسیز؟
نه دن دیر سئوینیر گؤروشنده بیز
شعیره، قلمه نیازیم منیم؟

سنه ده وورغونام یازدیغیم کیمی،
آندی می قلبیمدن آسدیغیم کیمی،
باهاری باغریما باسدیغیم کیمی،
سنده ده سسله نیر آرازیم منیم.

دئدیم: مهمانینام تۆکولور خزه ل،
دئدین کی، هئیوالار سارا لاند ا گل.
شعری می توتمو شام الیمده مشعل،
گزی ر دونیا لاری بو آرزوم منیم.

طبیعت دونیانین ازه ل نقاشی،
پاییز دا آغاری ر سه ندی ن باشی،
عؤ مرو موز ای ل لر له دوروب یاناشی،
با خیری ق گون شه پاییزیم منیم!

باهارین عطری نی خزان دان آماق،
حیاتین اوزوده دؤیوش دور آنجاق.
توفانلار قوپ سادا پاریلدا ییر باخ،
باهارین شووقون دان دریازیم منیم.

پاییز کوله یینین نغمه دیر سسی،
نغمه دیر شعری مین بوتون حیصه سی.
بس، اوخو دا غیلسین کؤنول غصه سی،
یثنی دن باشلانیر پروازیم منیم.

یاشادیم ازه لدن اوز آدی ملا من،
اوچورام یارالی قانادی ملا من،
کئچیرم توفان دان عنادی ملا من،
اولسادا دری نیم، دایازیم منیم.

۱۳۶۲

تبریزیم، باکیم

بیر آنانین ایکی گۆزۈ،
ای تبریزیم، باکیم منیم!
یاراسیندا هیجران کۆزۈ،
قوور ائله ین خاکیم منیم؟
ای تبریزیم، باکیم منیم!

بیری آنام، بیری آتام،
کلامیمدا یۇخدور خطام،
بیرین توتام، بیرین آتام،
بوممکن می ارکیم منیم؟
ای تبریزیم، باکیم منیم!

آراز گولدو، داغا دۆندوم،
فرحلی بیر چاغا دۆندوم،
سؤلا دۆندوم، ساغا دۆندوم،
سیزی گۆردوم مولکوم منیم!
ای تبریزیم، باکیم منیم!

آستارادا اۇجاق یاندى،
باغلی قاپی آرالاندى،
سئوینجیمدن هاوالاندى -
باشیمداکى بۇرکوم منیم؟
ای تبریزیم، باکیم منیم!

باخ زامانین تدبیرینه،
شفق چۆکوب دان یثرینه
قوناق گئدیر بیر - بیرینه -
اردبیلیم، شکیم منیم؟
ای تبریزیم، باکیم منیم!

اوتای بوتای اۆز باغیمدیر،
رنگین کمان داراغیمدیر،
ساوالان شاه بوداغیمدیر،
ده ده قورقود کۆکوم منیم؟
ای تبریزیم، باکیم منیم!

اوتای، بوتای زامان واردی -
تویو، یاسی بیر اۇلاردی،
قیز وئردی، قیز آلاردی،
بئله ایدی ایلکیم منیم؟
ای تبریزیم، باکیم منیم!

قاراباغين حكاية سى

دۇلاندىقجا اۇبالارى چادير - چادير،
 دە دە قورقود يويه نىنى چكدى آتین.
 قوپوز چالیر، مژدە وئیریر هارا چاتیر:
 - ائکیز دۇغوب ائل اناسى بورلا خاتین.
 اوزاق يۇللار اولدو ياخین،
 هامى گلدى آخین - آخین.
 قۇجا گلدى، جاوان گلدى.
 سازلى، سۇزلو اوزان گلدى.
 قیزلار گلدى بو شنلییه،
 گور ساچلاری هۇروک - هۇروک؛
 هۇروکلری قولاج - قولاج.
 قۇچ ارەنلر آت اۇیناتدی درە - درە، ياماچ ياماچ؛
 اوزان سسى، شنلیک بۇيو نغمە لندى دۇداق - دۇداق.
 قۇچ کسىلدى،
 قازان دۇلدو،
 اۇد قالاندی اۇجاق - اۇجاق.
 گلدى بزمە بورلا خاتین قدم - قدم،
 - اوزو گولمز بو تۇرپاقدى يادین - دئدى.
 وجدە گلدى، فرحلندى ائلىم، اۇبام،
 سجدە قیلدى بو تۇرپاغا قورقود بابام.
 گۇزلرىندە نارین - نارین گولور مُراد،

عۇمور سرکش يئله دۇلدو،
 نه دانیشدى، نه دە دیندى،
 بۇلونلر بوتۇولندى،
 ترسه دوشوب بۇلگوم منیم،
 ای تبریزیم، باکیم منیم!

دونيامیزی دۇلاندی شر،
 کۇنلوم اولوب دەیمە - دوشر،
 آراز اوسته ائل گۇروشر،
 گل ای بختیم، سئوگیم منیم!
 ای تبریزیم، باکیم منیم

بیر گون گلر آراز داشار،
 هجران دمى اوزاقلشار،
 آیریلانلار قوجاقلشار،
 بونا یۇخدور شککیم منیم،
 ای تبریزیم، باکیم منیم!

۱۳۷۰

هر ائکيزين قولاغينا چاغيردى آد.
 داغ باسارا «قوزئیلی داغ»،
 چای باخارا «گونئیلی باغ»،
 بىر وطنده ايکي قارداش ادلانديلار،
 شنليک دئيه اوو دالينجا اتلانديلار.
 دوشمان باخيپ، دوداغيني گميرديکجه،
 حسد دولو اوره يينده اوياندى کين.
 کيني طاماح جهره سينده آيبرديکجه،
 قوشون چکدى، يوروش قويدو توفان تکين.
 دوشمان گوجللو، کيني قات - قات،
 آت اويناتدى ائلات - ائلات،
 بو نه غوغا قئيل - قالدى!
 ائليم، اوبام مه لر قالدى.
 بوقان، وحشت نه دير گوره ن؟!
 اولوقلاريم پره ن - پره ن.
 يئرین، گوپون يئددى قاتين
 آسيب کسدى هارين - هارين،
 اسير دوشدو بورلا خاتين،
 دوشمان گولودو نارين - نارين.
 ناله قويدو نغمه لنميش دوداقلاردان،
 شن ماهيني لار نوحه لندى حزين - حزين.
 ياغي جلاد، ياغي بيداد، کونول ويران،
 آد گونلري ياسا دوندو هر ائکيزين.
 قوزئیلی باغ، گونئیلی داغ بوروندولر قارا دونا،
 آي دولاندى، ايل دولاندى، قارا گونلر چاتدى سونا،
 گونئی باغين قارا باغا دوندو آدى،

قوزئی داغين قارا داغا دوندو آدى.
 او دؤوراندان بو دؤورانا قارا باغيم -
 هجران گوردو، عصيان گوردو قارا داغيم.
 اؤتن ايللر تالانديقجا،
 قرينه لر دولانديقجا،
 بابک دئدى: - قوی عربلر اويناتماسين گؤز - قاشيني،
 مين حجاز لاهه ييشمه رم بو توپارغين بىر داشيني.
 نسيمی يم، انالاحقم، اولولارين اولوسويام،
 باهار کيمي من دولويام،
 دولولارين دولوسويام،
 آبشارونلو، ساوالانلی بىر آنانين ايکي گوزو -
 قاراداغيم، قارا باغيم.
 خان آرازلا سالاملاشان هر بولاغی، هر کهریزی -
 قارداغيم، قارا باغيم.
 ياديزدامی؟ بىر گون سحر قيلينج سسى، قالخان سسى،
 اؤخارلادی حزين - حزين دوداغيزدان قالخان سسى.
 يئنه دهشت،
 يئنه فریاد،
 آراز بويو اوتاي، بوتاي -
 يئنه اتلار شيهه چکدى اوبا - اوبا، ساراي - ساراي.
 ايکي باشلی قارتال چارين
 سونسوز، اوجاقسيز قاجارين
 شمشيرلری داشا چاخدى، باشا چيخدى ائلين وارين،
 گون آخماميش گون باتانا گون اورتادان
 بىر وطنی بؤلوشدولر تن اورتادان
 قاجاردئدى:

- اوتای سنین، بو تاي منیم،
تزار دئدی:

- اوتای سنین، بوتای منیم،
هاچالاندی قارا باغدان قارا داغیم،
پارچالاندی قارا داغدان قارا باغیم.
تور باغیندان لعل تۆکولور وطنیمین،
دوداغیندان گول تۆکولور وطنیمین.
پامبیغینا، بوغدا سینا، اوزومونه،
زمی لرده سونبوللرین دوزومونه
اوزاق، یاخین قونوم - قونشو باخا - باخا،
حسرت ایله بویلان دیلار بو وارلیغا.
ارمنی لر آخین - آخین،
قدرین بیلدی قارا باغین؛
میتیل - یورغان، سینیق کوزه،
گتیر دیلر پناه بیزه.

کئچن عصره قلم چکدی ایگیر مینجی عصرین سسی،
روسیانین گۆبه یینده بیر قهرمان نسلین سسی.
هارای چکدی: کۆهنه دونیا! بو غفلتدن او یان! - دئدی،
تاج گز دیرن وجدانلارا طغیان - دئدی، طغیان - دئدی.
دۆن کیشنه دی،
کورچاغلادی،
آراز خندان.

ظفر چالیدی بو طغیانلا آذربایجان.

دار حلقه سی داشناک لارین بوغازیندا تاریم - تاریم،
ارمنستان منم - دئدی اوز وطنیم، اوز ایلقاریم.

یئنه هجرت قانادلاندی آیین، گونون هر سحری،
آچدی باغرین بو هجرت قارا باغین اره نلری.
سفره سیندن قونشوسونا چۆره ک وئردی، اوره ک وئردی،
قوللاریندان قوللارینا بیلک وئردی، دیره ک وئردی.
ایلر اؤتدو زمان گلدی؛
دومان گئتدی، آمان گلدی؛
ایندی بعضی ارمنی لر سؤزون داغین
دئییر، یازین آدیمیزا قارا باغین.

تور باغیمدا یئر شوملادیز، ائتدیک مین بیر کرم سیزه،
سفره مده دوز - چۆره ک یئدیز،
غنیم اولسون سفره م سیزه!
جار چکدی ییز شوم نغمه لر
رنگسیز، بویاسیز رؤیادیر؛
دم توتدو غوز دوشمان سئوه مین فیتنه لی سیمفونیادیر.

مزاریندان باش قالدیرا بابک، دئییه: - شاعر نه دن؟ -
او غروندا کی جان وئردی بییم، قان وئردی بییم، هانی وطن؟
حزین - حزین مدروک بابام ده ده قورقود ائل دایاغیم،
دئیسه، هانی قاراداغین قان قارداشی قارا باغیم؟
غیر تیمه گووه نمه دیم دئییم گره ک،
شهر تیمه گووه نمه دیم دئییم گره ک؟

قارا باغین داغلاریندان دومان کئچیر، یامان کئچیر،
قارا باغسیز، قاراداغین کۆنلوندن ال - امان کئچیر.
آغ سارایدان ایله هاملاشان، آلقیشلانان،

آرارات لا، كپز داغين يالنيش قانان -
 نانكورلارا، دار گوزلره بودور سوزوم:
 - شعر يم قيلينج،
 سطيپلري دوزوم - دوزوم.
 قارا باغين، قاراداغين قاناديمدير قانادلاري،
 دويوشلرده نجاتيمدير،
 حياتيمدير قانادلاري.

۱۳۶۷

وطنيم منيم

مشروطه نيتيم،
 آزادليق سوزا قليام،
 گونشيم، گوندوزوم منيم، تيريزيم منيم
 «آذر اوغلو»

سالام اودلار يوردو!
 سالام اي وطن!
 تابيم، توانيم منيم،
 وطنيم منيم.

قوينوندا اولماسامدا،
 آيري دوشسمده سندن؟
 سنينله ياشايان،
 سنينله دوران،
 اوز اوغلو نام من؟
 ترلان نام من.

بيليرم كي مندن گيلثيين ده وار،
 بيليرم بوينو مدامه يين ده وار.
 دثبير سن يقين.

گوللره شعر يازان،
 تثللره شعر يازان اوغلوم منيم،
 بس نئچين يادينا سالمايير مني؟
 يوخسا اوجوز توتور دوغما وطني؟! *من نئچين يادينا سالمايير مني؟*

بودور جاواييم وطنيم منيم:

دئيرم: باشيندا اسمه سين كولك،
نه يازيم، آدينا ياراشسين آنا!
هر سطر يم گونشين شعاعلاري تك
او آغ ساچلارينا داراشسين آنا!
يازيم كونشسن؟!
نورولوسان اوندان؟!
دئيم آتشن؟!
اودلوسان اوندان؟!
يازيم كي آنالار آناسي سان سن؟!
اولوسان اوندان.
نه يازيم وطن؟

دئيرم بير نغمه بسته له ييم من
سسيم پرواز لانيب مين بير داغ آشسين
دوغروسو دونيايا سيغمايان وطن
بو عاجز قلمه نئجه سيغيشسين؟

دئيرم گل توتوم اتك لر يندن،
آديمي آدينلا تانيسين جهان.

بو آندا ايلهاميم سسله نيركي، سن
گره ك چوخ بوي آتيب، اوتا چاتاسان.
وصفيني ائتمه يه آنا وطنين،
هارادان آختاريم بئله بير گمان.

يوخ آنا، يوخ وطن، يوخ عزيز ديار
صنعت عالمينده بو دئييل پئشم
قور خورام كلاميم اولسون ناغيلوار،
شعير ايلهاميما توخونسون تيشم.

گول نه دير، تئل نه دير، كل جهانين
گوللري، تئل لري بير تئلين اولماز.
باش - باشا چاتسادا بوتون گوزه لليك،
خزه رين، آرازين، گوي گولون اولماز.

گولزاردا ائتمه ديم هر گوله تمكين،
سئومه ييب، بويونا چلنگ هورمه ديم.
حتي قوس - قزح، اوينددي رنگين
سنين صورتينه روا گورمه ديم.

شأيننده يازماغا سنين اي وطن،
قلمی، ايلهامي بير عمان گره ك.
اوقدهر عزيز سن، اوجاسان كي سن،
وصفيني ائتمه يه سليمان گره ك.

فقط بير بوي ا وار دامارلار يمددا،
عومرومله ياناشي دوغولموش ائكيز
اونونلا شعريمدده، اعتبار يمددا
حيات يوللاريندا بوي آتميشيق بيز.

اۋدا اۋز قانيمدير، بده نيمدى كى،
 اۋندان گرانبها نه ييم وار، آنا!
 منيم قلميمين جوهرى دير او
 اۋنسوز من نه يازيم آذربايجانا؟

ايندى سنگرده يم، كئچيب جانيمدان
 انقلاب اوغلو يام، اوزومده آغدير.
 صاباح يارالانسام آخان قانيمدان
 داستايم آدينا باشلانا جاقدير.

۱۳۶۰

دورنالار گلنده

باھار دئيه قاتارلاندى سمادا،
 قانادلارى قاييم - قيوراق دورنالار.
 اللرينده دۇيوش واختى بابكين -
 كۋينه ييندن قانلى بايراق، دورنالار.

شمشك چاخدى بولودلارين گۈزوندن،
 آيرى دوشدو دورنالاريم قاتاردان.
 اۋتوز يئددى ياي، قيش اۋتدو اۋ گوندن،
 بيز قوجالديق، قوجالمادى بو هجران.

آنا وطن او دۇوراندا، او غمده،
 دورنالاريم هاردا قالدى، چكدى جار؟
 كپز داغدان سۇراق گلدى بو دمده،
 - اوره ييمين باشيندادير دورنالار.

افسانەلى، سىرلى يۇللار بىزەندى،
 انسان دئدى - طبیعتە تمکین اول!
 بس نە اوچون، بس نە اوچون اوزاندى
 قاشلا گۇزون آراسیندان یاخین یول؟

خدا فرین کۆرپوسونده یول ایکی،
 گۆر کمینده، باخیشیندا غم، غوبار.
 بو کۆرپونون ائنى، بویو نە دیرکی،
 دۇنە بیلیمیر وطنینە دورنالار؟

وطن دئیە سسلەندە اوتایدا،
 فریادلاری قولاغیمدا سسلەنیر.
 گلەمە دیلر... سسیم باتدی ھارایدا،
 بو بیر ھجران، حسرت دئییل، بس نە دیر؟!

سيز ای غملى بىر ھجرتین کاروانی!
 گۆزوم قالیب تۇزلو يۇللار بۇیونجا.
 او گونه دك ترك ائتمەرم جھانى
 گۆزلریزه باخمايىنجا دۇیونجا.

كۆورەك اولور قلىم سيزی آناندا،
 كئچمە ميشم نيسگيليز دن اؤتری.
 باخيشلاريم اوفوقلره قۇناندا،
 سؤيله ميشم دردیميزین نە فرقى.

سيزده اولان آنايوردا اولفتى
 چيچكلرين باھاريندا گۆرموشم.
 صبرينيزده متانتى، ھمتى
 ساوالانين وقاريندا گۆرموشم.

سلطان گئديب، سۇنوب شاھلىق روزگارى،
 باھار تراوتى واردير وطنده.
 گون اولسون كى مجلس قوراق ائلواری،
 غملى ھجرت دورنالاری گلندە.

قۇناق گلسين بيزه شاعر سليمان،
 بوشنلييه مجلس بىي سئچيلسين.
 انقلابين ساغليغينا فراوان
 قوچ كسيلسين، تۆي شربتى ايچيلسين.

۱۳۵۹

سن دە بیر اولدوزسان

«حکیمە بیللوری یە»

سن دە بیر اولدوزسان، بیلیرم بونو،
اولدوز اولماسایدین پاریلدمازدین.
اگر اولماسایدین وطن وورغونو
شلالە لر کیمی گورولدامازدین.

سنی سوروشورام، توتوب الیندن -
اوتایدان بو تایا گلن قوشلارین.
سانماکی حالیندان خبر سیزم من -
دوغما وطنینە یاد اولموشلارین.

بیر زامان چاتمازدی فریادیم سنە،
دوغما آرازیمدان گیلئیلە نردیم.
سنی گورمک اوچون ھئی دؤنە - دؤنە
سھندین باشینا چیخیب، انردیم.

خاقانی اویمادی شھرتە، آدا،
وطنین ھریتری کومامدیر - دئدی.
شیروانی اوزونە آتا سانسادا،
تبریزدە آنامدیر، دوغمامدیر - دئدی.

تبریزدە شاعرە وفا قیلمادی،
اونودا شیرواندان یارالی گوردو.
بور دادا داهیینی قانان اولمادی،
زامانی اولفتدن آرالی گوردو.

سن دە عصیان دئدین کئچن دؤورانا
ھجرتک سنگردە دؤلدون یاراغا.
باخدین آزاد اولموش آذربایجانا،
قالخدین سمالاردا قانادلانماغا.

دؤلدو گوزلرینە ھجران دم لری،
گوز آچدین اوزونو باکی دا گوردون.
دالینجا گزدی یین آیدین سحری
قازاخدا، قوبادا، شکی دە گوردون.

آرازین سولاری سئیرەلدی بیر دم،
سن کئچن یوللارا پای انداز اولدو.
سلیمان رستم دە گوزلریندە نم،
اوباسین، چؤرە یین سنینلە بؤلدو.

علمین شعالاری ساچدی قلبینە،
عومرونلە یاناشی ھر گون بوی آتدی.
باکی اوجالدیقجا ھئی گوندن گونە،
سندن بیللور کیمی شاعر یاراتدی.

اۇ تايدان بو تاييا باخماقدان بو گون
 بوينون بنفشه تك بو كولو قالميش.
 بيليرم، حسرتين نيسگيلين بوتون -
 وطن تورپاغيندا اكيلى قالميش.

ايندى سئوينيرسن، بيليرم... آنجاق
 انقلاب رنگى وار ياناقلاريندا.
 يادگار كتابين اليمده دير، باخ!
 گوزلريم قاليبدير وراقلاريندا.

«ترلان» ام، صادقم اوز ايلقاريملا،
 منيم ده سنين تك يولدادير گوزوم.
 گون گلر سنى اوز قانادلاريمدا،
 تبريزه، زنجانا گتيررم اوزوم.
 ۱۳۶۰

گوزوشونده قاليب گوزوم
 يوللارينا اليمده شمع
 رستم دئييب سوسپيميشم؛
 سنين فيكرين اولوب پشتم،
 گوزوشونده قاليب گوزوم.

منيم هجرimde ياندين سن،
 سنين هجرينده يانديم من؛
 سئوينجيميز آچيب يثلكن،
 گوزوشونده قاليب گوزوم.

ارى يير يوللارين قارى،
 بيزه قوناق گل سن بارى؛
 يوخدور عومرون اعتبارى،
 گوزوشونده قاليب گوزوم.

سسينه چاتمايير سسيم،
 سندن سونرا كيمدير كسيم؟
 قاباغيندا قوربان كسيم،
 گوزوشونده قاليب گوزوم.

شعيرلرين سطر - سطر
 گونلو موزه ساچير عطر.
 «بالاش» دان دا خبر گتير،
 گوزوشونده قاليب گوزوم.

الدە قلم سنگردە يم،
دۇيوشلردە، ظفردە يم؛
گنجە كنجيب، سحرده يم،
گۈرۈشۈندە قاليب گۈزۈم.

تبريز يولو چنار - چنار،
سن گلە سن قلبيم سينار؛
سليمانى ائللر قينار،
گۈرۈشۈندە قاليب گۈزۈم.

دئديم درده چاره تاپيم
شعلە ساچدى انقلابيم؛
ايندى گولور سۈز رويابيم
گۈرۈشۈندە قاليب گۈزۈم.

گۈزلە ييرم «خوى» داسنى،
ياسدا دئييل تۇيدا سنى؛
گلن باھار، يايدا سنى،
گۈرۈشۈندە قاليب گۈزۈم.

ايستە ييرسن بو يازدا گل،
دردىنى قۇي آرازدا گل،
صاف گنجە دە، آيازدا گل،
گۈرۈشۈندە قاليب گۈزۈم.

گل تبریزه، باخ قانلارا،
شاھا قارشى عصيانلارا؛
«تۇى توتموشام» سلطانلارا،
گۈرۈشۈندە قاليب گۈزۈم.

ظولمت گنديب، دان سۈكۈلور،
شلالە تک نور تۈكۈلور،
دوشمانين بئلى بوکۈلور،
گۈرۈشۈندە قاليب گۈزۈم.

شعر اوزاندى، گل اينجيمه!
فرح گليب سۈز گنجيمه؛
گل شريك اول سئوينجيمه؛
گۈرۈشۈندە قاليب گۈزۈم.

يۇرسا اگر يۇللار سنى
قوجا قلايار قوللار سنى؛
ترلان دائيم انار سنى،
گۈرۈشۈندە قاليب گۈزۈم.

قارداشیم

«جاواد جاوادلی یا»

كۆنول سسده، گۆزوم يولدا انتظار،
ياخشى چاتدين سن امدادا قارداشیم!
قارداشليغين اولفتيندن دوغان سس،
ايندى بيلديم گئتمز بادا، قارداشیم!

ترلان اولوب ترلانلارا قوشولسام،
دَنسيزلره دَن گتيره ن قوش اولسام،
بیر گون سنه من باکی دا توش اولسام،
آرزوم قالمز گئن دونيادا قارداشیم!

سن ترلانا بايراق کیمی اس! - دئدين،
اؤز لطفونو اشعاریما بسله دین.
قلمینله قلمیمی سسله دین،
مئتدارام سیز جاوادا، قارداشیم!

یئرہ ائنه! گؤیده شیغی! - دئدين سن؛
باخ سهنده، دماونده هر اثرکن،
اوردان منی شیغیاندا گؤررسن،
یانيلماز سان او سئودادا، قارداشیم!

«بالاش» دئییب چاغیرماقدان اوزولدوم،
حئیرانچیلیق اله یینده سوزولدوم،
من دئمیرم اومیدیمدن اوزولدوم،
البت بیزی سالار یادا قارداشیم

«انسان اومان یتردن کوسر»، مثل وار،
دوستدان گلن کلاملاردا عسل وار،
نغمه دولو دوداقلاردا غزل وار،
او دور گلدیم من فریادا قارداشیم!

ازل گوندن اوزوم آغدير، باشیم دیک،
تاج یترینه وطنده گول اکمیشیک،
ساغلیغینا یاندير میسام اوزرلیک،
گۆز ده یمه سین بو دلشادا قارداشیم!

انقلابیم نفس چکیر دریندن،
سهو ائدنده بیر توک قوپور پریندن،
گاه ییخیلیر، گاه دا دوروب یتریندن
نعره چکیر بو دعوادا قارداشیم!

باخ جهاننا! بئش قولو وار دونیانین،
هارا باخسان اوز ائوی دیر ترلانی،
زوار ییام داردا قالان انسانین،
باش ایمه رم هئچ جالادا قارداشیم!

۱۳۶۱

سن نغمه سن

عۇمور كۆرپو... بىنئورەسى وىطندىر،
 انسان گىلىب بو كۆرپودن اۇتندىر؟
 من بىلمىرم اۇ اللرىن نە دن دىر!
 ناله قۇپور تۇخوناندا تىل لره،
 وجدە گلير حىرتىندن داغ، درە.

سن ماھنى سان، سن نغمه سن؛ آوازىن -
 قۇى جالانسىن نغمه سىنە آرازىن.
 نىازىمىر قىلىندە كى نىازىن،
 سن سازىنلا، من شعرىملە يىئە بىز،
 سىنە مىزدە بىر دۇيونسون قىلىمىز.

«ھىر بىر گولون اۇز عطرى وار» مىثل دىر،
 ھىر گۆزەلە گۆزەل دىمك گۆزەلدىر.
 باغىم، باغچام، يىرىم، گۆيۈم خزەلدىر،
 چال قارداشىم! غم داغىلىسىن، چال يىئە!
 وجدە گلسىن بو مجلسدە حال يىئە.

بىر گول اكدىم، ھىمدىم اۇلدو خارمنە،
 ترلان اۇلدوم، مىدان دئدى سارمنە؛
 تىز گىتىرىن بىر اۇىناقلى تارمنە!
 دىلە گلسىن كامانچاىلا، تار بو گون،
 قۇناق گىلىب بو مجلسە يار، بو گون.

ھابىل دۇستوم! من دئىرەم سن يقىن
 سۇوقات آپار تۇرپاغىندان اۇلكە مىن،
 سىپ، اىنلە توربە سىنە رىستىمىن،
 سۇيىلە، اۇيان، قالىخ آياغا سىلىمان!
 سن نگران اۇلما داھا آرازدان!

۱۳۷۱

«نبی خزری»

نبی خزری تهراندا

قوش اولوب قوندوغوم بوداغا قوندون
دئدیم: آرزولارین عصری گلیبدير.
قلبیمده سئزلایان تئله توخوندون
جارچکدیم: آی ائللر خزری گلیبدير.

ساندیم بو سئحیرلی گلیشینله سن -
دیداری دردیمه درمان یازیسان.
عطرینی دويسامدا بیلمه دیم نه دن
قوندوغون کیمیده پرواز لانیسان.

گلیشین ماراقلی، گئدیشین کدر،
گؤروش نیتیله ووردو قلبیمیز.
سن گلدین سئوینجه دؤلدو گؤنوللر
سن گتدین یئنه ده گؤروشمه دن بیز.

اولدوزلار انسانا باش آیدی بیر - بیر،
دونیامیز اریب یوماغا دؤندو.
اوتایین، بوتایین سیرری نه دندیر -
ال چاتماز، قوش قونماز بیر داغا دؤندو.

ایندی من قالمیشام، قوندوغون بوداغ،
بیرده سئحیرلنمیش بو توزلو یوللار
هاچان طالعیمیز عرشه قالخاراق
اولاجاق نغمه لی، آوازلی یوللار؟

باخیرام قوندوغون بوداغا هر دن
هارداسا؟ تله سیک اوچدون بس نییه؟
دئر دیم یئل اولوب قوووشارام من
خزرین کؤکسوندن قویان خزری به.

دایاغین ائل اولدو، اینامین وطن،
آغ گول چلنگی وار الینده مین - مین.
گؤروشسوز گلیشی باغیشلارام من،
جالانسا سسیمه سسی خزری نین.

۱۳۶۸

سنى گۆرمە مېشىم ...

سنى گۆرمە مېشىم قىرخ بىش ايل تمام،
دثبير لر: آغاريب باشين قار كيمي.
گنجليك دؤور انيميز هله ده آرام -
اؤتور خياليمدان خياللار كيمي.

بىر عصرين يارىسى - پاييز، قيش، باھار
گئجه لر يثرينى وئريب گوندوزه.
زامان كى، زؤهره يه اوزانان يۇللار
ارضين يۇللاريندان ياخيند ير بيزه.

عهديم وار، كويوندا قالييد ير گؤزوم،
عؤمروم چؤخدا آجى باخماسين منه.
نوحدان عؤمر آلام، ائوبدان دؤزوم،
قوى اؤلوم قيقاجى باخماسين منه.

سن هله اون دورده چاتماميش ياشين
مكتبى تفریحدن اوستون سانيردين.
هر گون بوى آتديقجا كامالين، هوشون
علمين ذيروسينه قانادلانيردين.

بيلرم چؤخداندير حكيمسن، ايندى
اؤغلون دا، قيزين دا اؤزون تك طبيب.
بو صنعت ناموسون اؤز شرفيندى،
سنين تك دونيايا بىر لغمان گليب.

آغ ساچين زينتدير ... چكدى بين تلاش
چيراقدير عؤمرونون قافيله سينده.
اؤ كيمدير سنين تك، دونيادا قارداش
دؤرد حكيم ياشايا عائيله سينده.

قار كيمي آغاران باشيندا هر تئل
ئمرلى بىر عؤمرون ترانه سى دير.
حكيم اللرينله نور ساچاندا، بيل
حيات چشمه سى نين ايفاده سى دير.

دونيادان آغ ساچلى چؤخ انسان كؤچوب،
گونلرين اؤزونه ياشاييب آنجاق.
سن گولزار ايچيندن ياسمن سئچيب
عطرينى ائل دويوب اؤزوندن قاباق.

آغير درد خسته نى داردا قۇياندا،
اؤلوم اؤز خنجرين قينيندان چكر.
سنين نقسى نين سسين دوياندا،
«اؤلوم» دان يثرينى گونش تك سؤكر

سنين خيالىنىلا اوچورام بعضاً
قىرخ بئش ايل قاباڭكى او دۇورانلارا.
ايندیده قارداشیم دئیرم کی، من
سن همان اوغلانسان ساچلارین قارا.

يازیر سان: آغاریب گۆردیوم ساچلار؛
یوخ، منه هله ده قارا ساچلی سان.
آخی سؤیله منه نه تقصیریم وار
سنه حسرت قویوب منی بو دۇوران.

حمد آپاریرام اوزاندىقجا یاش،
سنين ساچلاری نین دم - آغ رنگینه.
منیم تاس باشیمدا آغارایدی کاش
اوچ جوت بیر تک تئلدن باش اولماز منه.

بو شعریمله سنه آچدیم قلبیمی،
اینان، گۆرمه بینجه سنی، گولمه رم.
قارا تئل لرینی گۆردویوم کیمی،
آغ ساچلی واختینی گۆرسم، اولمه رم.

۱۳۶۱

اؤلمز نغمه کار

«خالق شاعری رسول رضائین اؤلومونه»
هله «وورغون»، «راحیم» غمی سیلینمه میش اوره کدن
«رسول رضا» ماتمینده سیزیلد ایبر اوره ییم.
حیاتدان می گیلئیله نیم، یوخسا عارسیز فلکدن؟
یادا عۆمور کاروانیندان، گوناھی یوخ فله یین؟

بیر دورنادا جدالانیب، آیری دوشدو قاتاردان،
قاتار اوچور... آرزولارین قوجاغیندا اومیدوار.
بیر دورناکی پیامیندا نغمه دئییه باهاردان
قانادینین اوستونده یوخ آلتیندا دیر اولدوزلار.

ایللر بو یو حسرتینده گۆزوم چکدی انتظار،
نغمه دئییه دوداغینی دئدییم بلکه گۆروم من.
دئدییم، صاباح اؤز الیمله فرصت وئرسه روزگار
اونون شعیر دوها سینین چلنگینی هۆروم من

او انسانین ایلهها میندا جیلوه لندی شعریمیز،
هر کلمه سی قارتال کیمی نه مرز بیلدی، نه سرحد.
صاباح کامال دونیاسیندا یاشاسادا عصریمیز
سولان دئییل رسول رضا شعرینده کی تراوت.

اؤ شادلیغین میلیونلارا باغیشلادی پای کیمی،
غم یوکونو «فضولی» تک اؤزونونکو ساندی اؤ.
ظفر گونو نغمه دئدی، هارای سالدی چای کیمی،
غملی گونده وطن دئییه، ائل دردینه یاندى اؤ.

سليمان ديري دير

آه چكەرك طالعيمة بۇيلاندىقجا اۇ تايدا
من بو تايا حسرت ايله باخديغيني گۇروردوم.
حتى اۇنون چۇخ سئودىيى «بىزونا» دا، «ساراي» دا
قلمينين دفتر اوسته اخديغيني گۇروردوم.

اۇال چاتماز اۇز عشقينين ذىروه سينده دا ياندى،
دۇشونده كى نیشانلارى اۇنا فخر، شان اولدو.
«خالق شاعرى» بۇيوك آدين پىلله سينده دا ياندى،
اونون دفنى اولوم دئيبيل، اۇ يئنى دن دۇغولدو.

قوجاغيندا ياشاسادا آزاد، خوشبخت بير ائلين
گۇزون تيكدى آسيادا محروملارين گۇزونه.
دېيشمه دى آفرىقادا زنجى لرین هرتئلين
لندنه كى آل ياناقلى گۇزه للرين يوزونه.

رسول آتان هر آدديمدان قيغيلجيملار قۇپاندا
دئدى: منم آدلى - سانلى شن ديارين عسگرى.
بير انسانين عۇمرو قدهر قلم چالدى هر آندا،
آنا يوردون شرفى تك اوجا توتدو سنگرى.

شاعر دۇستلار! وطنيمده شاهلار دوشدو آتيدان،
يئنه عصيان آتئينده يانير تبريز، اورميه.
بير دسته گول بو تايداكى شاعرلرين آديندان
رسول رضا تر به سينه سيز ائيله بين هديه!
۱۳۶۰

قارا گئيميش يئنه، شعریم، قلمیم؛
قارا گئيميش باشیم اوستوندن آسيلميش علمیم؛
قارا گئيميش اوتاييم، هم بوتاييم؛
بۇغولوب، چيخمير ايچيمدن هاراييم.
هانى درد يمله يانان سازلى سليمانيم هانى؟
قلبي هجران داشييان نازلى سليمانيم هانى؟
آغلاي غملى آراز!
گۇزلى نملی آراز!

ساحيليندن بوتايا سۇز قۇشاجاقدير داها كيم؟
قلبىمى اوخشاياجاقدير داها كيم؟
يۇخ، آراز، باغچاميزين باغبانى يومموش گۇزونو.
يئنه ماتم بوروموش شعر يميزين گوندوزونو
هر سحر سونگو يه بتزه ر قلمين،
باتيريب قانينا يكسر قلمين،
باشيم اوستونده باخيب قامچى لارا،
گۇز ياشيمدان الهنن دامجيلارا.

منى قارداش چاغيراركن ياخين اولدون منه سن؟
ياخين اولدون اولومونله منه مندن يئنه سن.
گورسسین دالغالانيب قوندو قوزئى دن گونئى يه،
سانكى ظولمتدن آخيب آرخامى وئرديم گونئى يه.
دۇشه نيب تبريز يمين گۇزلى يوللاردا قالب،
يۇل چكن گۇز لر يمين ايزلى يوللاردا قالب.

شعربین آتشی شکلینده یانان،
 شرریندن اویانان.
 ساری تئلرله بوروندوم گئجه لر،
 ایسینیب، شعربین آردینجا سوروندوم گئجه لر.
 اویان آی جبهه لرین نر بالاسی!
 قلمی قارتالا بنزه ر بالاسی!
 بونو چیگنینده باخان ساحیله آغ بیر چک آنام،
 سسله نیر آه ایله آغ بیر چک آنام:
 - هار داسان، هار دا - دئییر.
 - قالمیشام داردا - دئییر.
 بو چاغیمدا سنه اولمک یاراشیر؟
 یوخ، اویان! گول ای اوغول! گول، سنه گولمک یاراشیر.
 سون چاغین، سون نفسین آخدی اوتایدان بو تایا،
 زیل سسین دالغالانیب دولدو سارایدان سارایا:
 «منه درد اولدو - دئدین، اولمادی بختیم منه یار،
 اللریم تبریزیمین توتمادی کؤکسونده قرار،
 دورمادیم شهر یاریملا اوز - اوزه.
 سالمادیم قوللاریمی بونونا من،
 گول آچیب گولمه دی باغچامدا چمن.»
 ائشیت ای دردلی سلیمان، نیگران یاتما اینان!
 ده بیشیر کؤینه یینی آددیمین آتدیقجا زامان.
 گون گلر بیر گون آراز،
 یان قویار بؤرکون آراز.
 داغیلان تئلرینه شانہ چکر سورگون آراز.
 قوشولار دورنالارین گورسسی کاروان سسینه،
 خزه رین نغمه سینه.
 گلهرم قبرینین اوستونده او گون،

دئهرم باشقا بیر عالمدی بو گون.
 تبریزین توربتینی باغرینا باس،
 شهر یارین خاکینی آغرینا باس!
 یثرین اوستونده وصال نامینه سن،
 یئتیشه بیلمه دین اوز کامینه سن.
 تورپاق آلتیندا یئتیش بختینین احکامینه سن.
 اولو، ای شعربیمیزین وورغونو، ای بویلو چنار!
 شکیلی، خویلو چنار!
 ابدی گو یلرین اولدوزلاری تک،
 کیم دئهر بیر داها رستم کیمی رستم گله جک.
 بیلیرم تبریزیمه بیر داها دوشمز گزارین،
 یوردومون آلقیشینی باغرینا باسمیش مزارین.
 ای کؤنول، سانما بئله!
 کؤوره لیب یانما بئله!
 دئمه سلطان ادب سوسدو!
 سلیمان دیری دیر.
 ارکیمین، تبریزیمین دوستو سلیمان دیری دیر.

۱۳۶۹

تونج هئیکل

« گنجعلی صباحی نین خاطر ه سینه»

داغلار اوجا، یوللار اوزون، کاروان گئدیر
 قیزمار گونش گوئی سمئینه عریان گئدیر.
 آغ سؤیودلر فیکره دالمیش یول قیراغی اوتای - بوتای،
 طبیعت لال، آسمان لال، کاروانداکی سسدن ساوای.
 کاروان گئدیر، اوزاقلاردا ساچین یولور، قیلینج داغی،
 کاروان گئدیر آغ شلمه لی تاجین یولور قیلینج داغی.
 هر گون اونا حئیران - حئیران باخان گؤزلر دوشوب یادا،
 آما بو گون اوز یاوروسو گنجعلی دن اولور جدا.
 باشینداکی آغ شلمه سی،
 دوداغیندا، وای، کلمه سی.
 یاما جلاردا قوزولارین حزین - حزین مه لشمه سی.
 آتیب شنلیک داشین بو گون -
 «میاب» کندی.

قیلینج داغی چالیر وداع مارشین بو گون.
 گؤزلرینه قه هر دؤلدو قیلینج داغین،
 سؤزلرینه کدر قوندو قیلینج داغین.
 دئدی: داغام، ادیم قیلینج، اوزوم قیلینج،
 سؤزوم قیلینج، ایزیم قیلینج، کؤزوم قیلینج.
 سنسه توتغون فضالاردا اوتن بیر قوش،
 دؤغما یورددان، یوواسیندان ایتن بیر قوش.
 ای دیدهر گین طالعیندن کوسگون چوجوق!
 خزان وورموش، قلبی شان - شان مسکین چوجوق!
 قیلینجیمی وئردیم سنه،

باس باغرینا دؤنه - دؤنه!
 قیلینجسیزدا من بیر داغام،
 اوز داغلیغیم بسدیر منه.
 قیلینج اولسا قوچ بابکین رنگین کمان قیلینجیدیر.
 قلم اولسا نسیمی نین داغ اوینادان قیلینجیدیر.
 کاروان گئدیر، حئیران گئدیر سنله گئدیر هر بیر انیم،
 قوی جالانسین بیر - بیرینه سنین قانین، منیم قانیم.

سن ائلیمده تاریخله شن، مدریکله شن صباحی سان،
 دونه نیمین، بو گونومون، صابا حیمین صباحی سان.
 یوخوشلاردا داغلار آشان، قایالاردا قارتاللاشان
 ائل ده مه میز قور قود کیمی، اولولاشان. کماللاشان -

صباحی سان، گنجعلی سن.
 خالقیمیزین قلم توتان گنج الی سن.
 دریلاردا قوش تک سوزن آغ یئلکنین،
 توفانلاردا دوداق بوزن آغ یئلکنین
 آلتی آچیق بیر ملتین وقاری دیر.
 تۇرپاقدکی انسان ادلی اولدوزلارین مداری دیر.

ایمده کی بو یوندوغوم مرمره باخ!
 قلمیمله داش مرمری من چا پاراق -
 ایکینجی بیر گنج صباحی خلق ائتمیشم،
 شیطانلارین اوقاتینی تلخ ائتمیشم.
 قوی اوجالسن بو شعریمله زامان - زامان تونج هئیکلین،
 خزان قوپسانه قارگورسون، نه بیر توفان تونج هئیکلین.
 بزه ک وئررم هئیکلینه ارکین باشین.
 زینت اولسون تبر یزیمه هر باخیشین.
 اوردان باخسان علمدارا، مرندهن سن

دوشسون يادا اوشا قليغين، مياب كندين گورنده سن.
 مياب كندی، مياب كندی! اوز اوغلونا دقتله باخ!
 حوسنونده كي عمل لره نور سپيلير ساچاق - ساچاق.
 مياب كندی! مياب كندی! نه دندير تور ياغين سنين؟
 فخرى اولوب آييلمه بين بير ملتين، بير اولكه نين.
 نركيشي لر دونياميزا اصيل گلر، اصيل گئدهر،
 دؤوران دؤنر، زامان كئچر، نسيل گلر، نسيل گئدهر.
 مياب كندی علمداردان ار كه باخار،
 گونئي باخار، قوزئي باخار، اولكه باخار.
 دئيهر: ار كين باشيندا كي او بويلانان صباحي دير،
 دونه نيمين، بو گونومون، صباحي مين، صباحي دير.
 درددن قاشي چاتيلمايان،
 بوداق - بوداق آتيلمايان،
 كيما اولوب كيما گرین كوره سينده قاتيلمايان،
 مغرور باخان صباحي دير.
 تونج هئيكلي دوم - دوز دوران،
 ار كين باشين نور لانديران،
 قلمی له وطنيمين اوجاغيني گور يانديران،
 تونقال ياخان صباحي دير.
 قايالاردا شلاله تك،
 دره لرده آلاله تك،
 ديليميزين تئللرينه قوجاق - قوجاق، اتك - اتك -
 چيچك تاخان صباحي دير

۱۳۶۸

چينار و توفان

يول قيراغي، ياشيل چمن، مغرور بير چينار،
 كولك اسير، ياخاسيني بيرتير بوداقلار.
 يارباق لاردا يئر سوپورور ساچين يولمادا،
 چمن كوسوب بو دهشته حئيراندير اودا.
 قوشلار سوسوب، كاروان ياتيپ اوتن جيغيردا،
 روزگار يئنه رقصه گليب بو چال - چاغيردا.

شاھە قالخېب دۇيوشدە دىر توفان چىنارلا،
 يارىشدا دىر خىير- شرلە، دوزان چىنارلا.
 شىمشك شاخدى شاخە لندى ھنى ساچاق- ساچاق،
 خان چىنارىن پىكرىندىن قويدو بىر بوداق.
 يارپاقلارى طالعىندىن آسىلى قالدى،
 عۇمرو كۇنول دفتىرىندە يازىلى قالدى.
 قانلى بوداق ھاراي چكىر، يارپاقلار حزين،
 ياسلى چىنار اۆز باغرىنا باسىپ كورپە سىن.
 توفان گولودو صفلىرىن باسوخان سر كرده لر تك،
 دئدى: "منم، آدىم توفان، قانادىم كولك
 ايندى سۇبلە نە حالدا سان، دانىش اى چىنار
 بىر اسىملە بوداغىنى ائتدىم تار - مار
 ھاردا قالدى منە ميدان دئىن گونلرىن؟"
 "قوزغون كىمى جولانگاھىن آسماندى بىل،
 يوخا چىخىب ال - اياغىن يثرە بند اولال.
 قانادىنا گونىسندە، بو مومكون دئىيل -
 داغ نفسلى چىنارلارا خداوند اولال.
 من چىنارام يارىم تۇزىباق، وارىم دا تۇزىباق،
 شر گۇزونه سانجىلان دا ياشىل دوتومدور.
 بئلە توفان، بئلە شىمشك، بئلە اوتونجاق -
 چۇخ گۇرموشم، نە اوللىم، نە دە سوتومدور."

اوزانان يوللار

باخدىن اوزانان يوللارا،
 گئتمە - دئدىم!
 گئتىدىن.
 يۇلوموز ھاجالاندى،
 نە قارا گئىدىم، نە دە قىرمىزى.
 دۇشلىردە شلالە لر شاققىلتىسى؛
 تۇرپاقتا سارىلىق آزارى؛
 نۇودانلاردا بوز سالخىمى،
 اۆتوب كىچدى پردە - پردە.
 سىنى آلدىم،
 اوزانىب گلن يۇللاردان
 گلە - دئدىم!
 گلدىن.
 آھ، دۇغروسو حىرانام
 بو گئدىشە، بو گلىشە.
 آما اينانمىرام
 بىر داھا اللرىم
 اللرىنە اىلىشە.

ياشار

«نومە ياشارا»

دۇغولدوغون گونلە گلدىن اوز - اوزه،
دۇلدون اوچ ياشينا ياشاريم منيم!
نفسين گوللرين عطريندن تازا،
باھارين رنگينه اوخشاريم منيم!

ھلە تر قۇنچاسان، فرحيم جوشور،
قارانى بياضدان آييراندا سن.
اۇ كيچيك قلبينه قلوبوشور خال،
درينى دايازدان آييراندا سن.

كۇنلوم تەك بىر يىردە تومورسان قرار،
دونيائين شريندن خبر سىز بالا.
بعضاً خيالىندا اولوب شھسوار،
چاپيرسان آتيني ائودە دۇردنالا.

سن وطن اوغلو سان ياشاريم اصيل،
عۇمرونون ايلكىندە اولساندا ايندى.
قوش اولوب گۇيلرە اوجالساندا بيل
وطنين طالعى اوز طالعيندى.

گاھ يانير، گاھ گولور گۇزلريندە نور،
گئجھلر اولدوزلار سايريشان كيمي.
بعضاً دە كوسورسن، آجيجين توتور،
باخيشين آچيلير باريشان كيمي.

گولوشون شلاله، گليشين باھار،
بىر عۇمرون نشئەسى گولور گۇزوندن.
سنى دوشوندوكجە گۇرورم ياشار،
بابكىن گۇزلرى باخير گۇزوندن.

ياشارسان، آدينا ياراشير بو آد،
نعمتدير هر آنى، دمى دونيائين.
ياشارسان سن بو گون هر غمدن آزاد،
صباح چيگنيدە دير غمى دونيائين.

گون گلر او جاليب دۇلارسان بۇيا،
سايارسان آيلارى، ايللرى بىر - بىر.
اوچار گۇزلريندن بو گونكورۇيا،
بيلرسن عۇمرونده خئير - شر نه دير.

گون گلر بۇى آتيب بيلرسن يقين،
اوخوسان بو شعرى سطرير - سطرير سن.
شعريمين عطريله گولرسن يقين
منيم ايلقار يما ايمان گتيرسن.

راديونون فيت سسى دؤنور فريادا،
هاوا هجومونون رمزي دير بو سس.
سنين اوچ باهارين، قيشين اولسادا،
قورخودان كؤكسونده بوغولور نفس.

هر تۇپون سسنيدين اوخونور غميين،
باخير سان گؤيلره سن حثيران - حثيران.
سن ياشدا كؤرپه لر دونيادا مين - مين
گنج گليب، تتر گئدير غملي دونيادان.

فارس ديلين طوطى تك دئييب گولنده
بوداغدان بوداغا قونور سان گولوم!
بس نئچين اوژانا ديلين گلنده
ديلين تۇپوق وورور، دؤنور سان گولوم!

آدين چكيلنده، بو شوخ كلمه ده
آخان شلاله نين حوسنو وار يقين.
سانكى ترانه دير اوچور نغمه ده،
باخ، بو ديل اوژانا ديليندير سنين.

۱۳۶۶

خئير - دعا

«شاعر مظفر سعيد و شاعره گونش ميانالى نين تۇپو مناسبينه»

شمشك چاخدى قافلانتى دان مرنده،
گلين گلدى گونش سيزه، آي سيزه.
عؤمرو تئل - تئل بوداغيندان دره نده،
تانرى وئرسين يئددى ائولاد پاي سيزه.

وورغون وئرین، بابک وئرین بويوردا،
نور ساچماغا شمشك وئرین بويوردا،
روزگار وئرین، كولک وئرین بويوردا،
دهدم قورقود وئرسين حق ساي سيزه.

ساقى الدهه مئى گزديره گؤزه لدير،
هر شنليكدن بير خاطره گؤزه لدير،
اوغلان شاعر، قيز شاعره، گؤزه لدير،
كىمدير اولابو وصلتده تاي سيزه.

تۇي گونودور مئيلي ساليب گول گوله،
باهار گوله، باغچا گوله، گول گوله،
آل قلمى دوشمان باغرين سونگوله،
بير دؤست كيمي منده وئریم های سيزه.

شنلیک لرین شنلیگیدیر بو شنلیک،
بئی اویناسین، مثیدان آچیق، دوزه نلیک.
قیز باشینا دولان دیرین اوزهرلیک،
یوبانسازدا، چوخ یاراشیر توی سیزه.

ایکی کؤنول، ایکی شاعر سیز آنجاق،
یانار قالسین یان دیر دیقیز بو اوجاق.
گلین گل سین ائل سایاغی اوتانجاق،
الده توتسون شربت بیزه، چای سیزه.

صنعتیمیز اوفوقلرده نه دنسه
بیر گنجه لیک هلال آی تک گورونسه؛
قلم ساکن، ایلهام یاسا بورونسه،
ترلان دئیهر وای قلمه، وای سیزه.

۱۳۶۶

اولدوزلار باتاندا

«وطنیمیزده باش وثرهن زلزله فاجعه سینه»

کیچیک داخما... آنا اویاق... گنجه یاری،
ساغ یانیندا اوره یی نین اولدوزلاری.
اکبر یاتیب، اصغر یاتیب، حمید یاتیب،
قوجاغیندا سون بشیگی ناهید یاتیب.
گنجه یاری شیرین یوخو گریب سینه،
حزین - حزین لای - لای دئییر کورپه سینه:
لای - لای دئییم یاتاسان،
قیزیل گوله باتاسان،
قیزیل گول بو داغ اولسون،
کؤلگه سینده یاتاسان.
بو دم آچدی گوزلرینی اویاندى شر،
زنجانیمی، گیلانیمی دولاندى شر.
یئر اوینادی، داغ اوینادی اوز یثیرندن،
نالله قویدو اولدوزلارین محوریندن.
دولاندى یقجا شه هر - شه هر اوغولتولار.
دونن یانان اوجاقلارین یثیرنده باخ،
قارا تورپاق قالانمیشدیر قالاق - قالاق.
دالغا - دالغا ائللریمه یاییلدی سس،
آه، ای قارداش طاعون گلیب دورما، تلس!
قارا گئییب خزه ریمین لپه لری،
زنجانیمین دره لری، تپه لری.

قان بىر اولسا اورە ك يانار،
 دامجيلاردان سئل يارانار.
 آخا - آخا سئلە دۇندو ارە نلريم،
 دوزنلردە سئلە دۇندو ارە نلريم.
 يىتيملرين گۇزلريندە گۇزون گۇردو،
 اورە يىندە ياراسى نين كۇزون گۇردو.
 چۆرە يىنى تىن يارىدان بۇلە - بۇلە،
 اورە يىنى تىن يارىدان بۇلە - بۇلە.
 دئدى: قارداش سىن ياران، منىم يارام،
 ھەر دردىنى لغمان اولوب ساغالدارام.
 گلديم - دئدى امدادينا بين الملل،
 قويما رام كى، افكارينا گلسين خلل.
 چىراق اولدو «كاروان يولو» كاروانلارا،
 آقىش اولسون كاروان چكن انسانلارا.
 آبشارونلو، ناخجوانلى قان قارداشىم
 بو ماتمدە آچدى قلبىن جان قارداشىم!
 قادان منە، دردىن منە، گلديم - دئدى،
 بىر دىر سىن دىن، منىم دردىم - دئدى.
 يىنە كاروان قاطارلاندى دۇنە - دۇنە،
 ملهم قويدو قوور ائىلە يىن كۇز اوستونە.
 درىن حزنە بورونسكده بو گونده بىز،
 تو كىمىز دىر اورە ك دولو منتىمىز.

۱۳۶۹

انقلاب

بو ائللرين قدر تىندن دۇغولدو
 توفانلارين كوله يىندە انقلاب.
 يوزمىن شھيد قان گۇلونده بۇغولدو
 حسرت ايله اورە يىندە انقلاب.
 شھيد دئير: چكىنمە ديم قانىمدان،
 اوف دئمە ديم، گوللە كىچدى جانىمدان؛
 آما ايندى دوشمان اۇتور يانىمدان،
 قالب شاهلار كله يىندە انقلاب.

انقلابى بىز آلмышىق چوخ باھا،
 باش آيمە يک ھەر سلطانا، ھەر شاھا؛
 كىچن گونلر قايىتماسىن بىر داھا،
 آنا يوردون آتە يىندە انقلاب.

آنمە سە... بو داغلارا چن دوشر،
 مبارزلر بىر - بىرىندىن گىن دوشر،
 جاوان ايكن ساچلاينا دن دوشر
 بىر وحدتىن آلە يىندە انقلاب.

اثلر گلین! انقلابی درک ائده ک،
 ایریلیغی، دار گۆزلویو ترک ائده ک!
 دوشمان گلن قاپیلاری برکیده ک
 بوغولماسین بله یینده انقلاب.

قوی سسیمیز دونیالاری دۆلانسین،
 اللریمیز ال اوستونه قالانسین؛
 ماهنی کیمی اوره کلره جالانسین
 خان چوبانین توته یینده انقلاب.

ترلان اوچان فضالاردا سار اولماز،
 غم اولماسا، سئوینج بیزه یار اولماز،
 آذری لرهای وئرمه سه کار اولماز،
 آنا یوردون آته یینده انقلاب.

۱۳۶۰

تهرانین اولدوزلاری
 گۆر نئجه آسماندا
 جیلوه له نیر گلین تک
 تهرانین اولدوزلاری.
 هر اولدوزدان رنگ به رنگ
 نور تۆکولور اوزومه،
 گۆز تیکیلیر گۆزومه.
 هر بیرسی بیر اینجی،
 ایلها میمین سئوینجی،
 تهرانین اولدوزلاری.

طاغوت زامانیندا من
 بئله پارلاق گۆرمه دیم
 تهرانین اولدوزلارین.
 سؤنسوز الم دن ساوای
 باشقا سایاق گۆرمه دیم
 تهرانین اولدوزلارین.
 ایندی نه دن دیر بئله
 آسماندا توی - دویون،
 گۆز وورورلار ارکویون
 تهرانین اولدوزلاری!

بیر زامان قمر خانیم
 بولودلاردا چادرا تک
 بوروردی یاشماغا.
 دئیهر دیم مندن کوسوب،

حاضیر دئییل منیمچون
اوره یینی آچماغا.
ایندی گۆز وورور منه،
آچیب اؤز سینه سینی
دئییر قوربان دیر سنه.
گۆزوم قالیب سَمادا،
گولور عشقین ایلقاری.
آسمان دان نور تۆکور
تهرانین اولدوزلاری.

دان اولدوزون اوباشدان
قاش - قاباقلی گۆرردیم،
گاه دا چکر دیم نازین.
اؤنون تۆزلو، غبارلی
تئلرینی هۆرردیم.
ایندی تبسم دۆلو
دۇداغیندان بال دامیر،
هۆروکلری شلاله،
سانکی ییتیپ وصاله
تهرانین اولدوزلاری.

سسله دیم دان اولدوزون
دئدیم: گل آچ بو سیرری
ای سحرین جارچیسى!
هاردا قالدی دوننکی
غملی باخیشلاریندان -
دوغان دردین آجیسى؟

یوخسا آنامیز گونش
تازا بیر اولدوز دۇغوب؟
بیر اولدوز دۇغوب بلکه ده بوندان ساری
بده بوندان سار جیلوله نیر هر گئجه
لوهله نیر هر گئجه تهرانین اولدوزلاری!؟
نین اولدوزلاری!؟

نازلاندى دان اولدوزو،
دی دان اولدوز دئدی: غافیلسن، نه دیر؟
: غافیلسن، یوخسا دئییر سن بیزه
سا دئییر سن بیز یمده عشقیمیز وار،
ه عشقیمیز اؤتسوز، غنچه گول اولماز.
سور، غنچه گد شاهلار حکم ائدهن ائلده
اهلار حکم ائده اولدوزلار پاریلداماز.
لدوزلار پاریلداماز بیز یمده حسسیمیز وار،
یمده سوسوز سوسوز سوسوز دیر.
سوز سوسوز سوسوز داما لاریندا
سوز سوسوز سوسوز سوسوز وار.
سوز سوسوز سوسوز ائیل لر اولور بدور -
سوز سوسوز سوسوز ایسته یینده کامیاب.
سوز سوسوز سوسوز ارزه کلر ده حک اولوب
سوز سوسوز سوسوز قیزیل خطاله انقلاب.
سوز سوسوز سوسوز اؤنلار دیر دیلندن دیرهن
سوز سوسوز سوسوز کهکشاندان سازلاری.
سوز سوسوز سوسوز بو شنلیگه ال چالیر
سوز سوسوز سوسوز تهرانین اولدوزلاری.

منیم دە آدمی یازین

منیم دە آدمی یازین
 ای کۆنول، قیرخ ایل دیر بیلیر سنی
 حقیق سینگانیندا وورور سان چکیچ
 دویوشدون بوینوزلو فرعونلار لایق
 ایندی انقلابین اوره یینده سن.
 آما دوشمان بو دوزده،
 هم هاوادا، ده نيزده.
 یئنه آت اوینادیر سرحدیمیزده.
 هامی جبهه لره آخیر سئل کیمی،
 صدامین اوستونه اسپر یئل کیطی
 من ده سفیریم، گئدیرم من ده،
 دورورام مسئولون میزی اووننده.
 دئییرم:
 - جبهه یه گۆتور یاز منی!
 گۆرورم ائله بیر ورنانداز منی.
 دئییر:
 - سوووشوب دور اللی دن یاشین،
 پاییز پامبیقی تک آغار میش باشین.
 دئدیم کی،
 - قلبیمه تو خونما قار داش!
 انسان کاماللاشار آغاراندا باش.
 سانما قول - قانادی از یلمیش قوشام،
 پۆلاد تک دویوشده سووار یلمیشام.
 سنه گۆرونسه ده ظاهریم خزان،
 ایچیمده خزانان تاپیلماز تئشان.

آلنیمدا افقی چکیلمیش شیار،
 جلاد قامچیسی نین ایزی دیر اونلار.
 قوجاسان - سؤیله مه قارداشیم باری،
 یئریندن اوینادار کینیم داغلاری.
 اودور غرب دن آسن قارا کولک لر،
 دۆللارا باش این شاهلار، ملک لر،
 یئنه آت اوینادیر خوزستاندا باخ،
 کارترین الینده اولوب او یونجاق.
 ایرانلی یاد اولوب اوز تورپاغیندا.
 تیکانلار ایله شیب گول یارپاغیندا
 بابام کۆر اوغلونون گوجو قولومدا،
 دزفولون، اهوازین گۆزو یولومدا.
 یاز منی جبهه یه، انقلاب دئییه
 دوشمانین کولونو سوورورم گۆیه.

ساغ الیمده توفنگیم، سولومدا کی قلم دیر،
 دوشمان دویور قاپیمی، قلبیم دۆلوم دیر.
 قلمیمدن قویان سۆز کسرلی دیر گولله دن،
 شعریمین هر کلمه سی اثرلی دیر گولله دن.
 توفنگیمین نیشانی یئتیشمه سه بغدادا،
 قان اوددورار قلمیم هاردا اولسا جلادا.
 بیر شهید اوز عۆمرونون باهاریندان کئچنده،
 آل قانلارین ایچینده -
 باخدی منه، گۆزونده حسرت دۆلو اضطراب،

- من گئديرم الوداع! جان سيزين، جان انقلاب.
سوزدى، قانلى اللرين سينه سيندن، چكدى آه،
سۇن دمده اۇز قانيله يازدى يتره: «مرگ بر شاه»
گۇيدن اوچدو بير اولدوز، ناكام گئتدى بير انسان،
ياز آدىمى قارداشيم! دانيشما آغ ساچيمدان.
قوى جبهه يه گئدنده باشدا چكىلسين آدىم،
ازل گوندن بو درسى منه وئرميش اوستا ديم.
دونيا وفاسيز دئييل ايلقاريميز بير اولسا،
دونيا گۇزەل دونيادير يوللاريميز بير اولسا.

۱۳۵۹

عسگر اوغلو ما

من اوغلو مو يۇلا سالديم اۇز اللريمله،
دئديم: - اوغول! گئت باشيمى اوجالت جبهه ده!
دئديم: - سنى بۇيوتموشم آلين تريمله،
سنسيز، ائله كيم وئره جك نجات جبهه ده؟

باشيم اوجا، آلنيم آچيق، مغرور دا يانديم،
اوغلو عسگر اتالارين جرگه سينده من.
كئچن دۇيوش يۇللاريم باخديم، اينانديم،
ياتمايشام هر تولكونون كۇلگه سينده من.

دئديم: - اوغول! هنر سيزدن هنر گۇرونمز،
قوچ نبي نين بۇز اتى دير سنين كه هرين.
سنگرينده بايقوش اولار، ظفر گۇرونمز
دوشمانلارين گولله سيندن قۇرخان عسگرين.

دئديم: - اوغول! يۇلونو سال خوزستاندا اول!
باخ كارونون سولارى نين قيزيل رنگينه!
سن بو سيررين مفهوما تاپانماسان يۇل
دئمه گوللن يئتيشه جك دوشمان هنگينه.

دئدیم: - اوغول يۇلونو سال خرّم شهردن،
بیرده آدسیز شهیدلرین مزارلیغیندان.
دۆلانماسان بو یئرلری، اوغول! اینان سن
دوشمان ایله ووروشماغی چیخارت یادیندان.

دئدیم: - اوغول! یۇلونو سال شیرازدان بئله،
دونن آباد، بوگون ویران «غربی» گز، دۆلان!
بلوچستان، آذربایجان، آرازدان بئله،
شهید وئره هر آنانین قلبین گز، دۆلان!

دئدیم: - اوغول! یۇلونو سال «بهشت زهرا» دان،
قوی دوشمانا اولان کینین اویانسین اؤدم.
هر شهیدین طالینه باخیب یانمادان،
دویوشلرده اولسان بئله، دئمه عسگرم.

دئدیم: - اوغول! آمریکایا کینین اولماسا،
اسر قولون، اسر الین، اسر توفنگین.
وطن عشقین اوره یینده دؤندر سن یازا،
مین اوردونون قاباغینی کسر توفنگین.

خورمالیقدا آج اولساندا اونوت بو دردی،
خورما یٹییب، کؤلگه سینده دینجه لیم - دئمه!
دونن آباد بو یئرلرده کاروان دوشردی،
بوگون خورما یارپاغی دا بورونموش غمه.

دوشمان آلسا دؤرد یانینی هارایلاسان سن
اوچوب گللم ایلهام آلیب قانادلاریمدان.
یاغی قوجا چنار اولسا قوپار کؤکوندن،
نعره چکسم کؤر اوغلوتک فریاد لاریمدان.

هر گون دؤستون توفنگینی سیخیب دؤشونده،
باخ! قیرمیزی اوفوقده کی یانان تئلره.
ظفر دئییه هنر یارات هر یوروشونده،
من ده باخیم، فرح لیم اوغلوم عسگره.

دویوش واختی جبهه لرده کئچسن هجوما،
اوغول! سنه بو سؤزلریم امانتیمدیر.
اؤ بیر اوووج تورپاق آلیب، تۆکدو اووجوما،
دئدی: آتا! بودا منیم ضمانتیمدیر.

۱۳۶۱

ايرلندلى قهرمان

«بابى ساندز» ين خاطرە سىنە

انسان گلر بو دونيايا،
انسان كۇچر بو دونيادان.
انسان واركى، لال سو كىمى -
آخار گئدەر،
باشين چكر اوژ قىنىنا،
دالداردان باخار گئدەر.
انسان واركى، شلالە تك -
ھاراي سالير داغا - داشا.
منليگيندە گولور حيات،
وجدانى نين آتشىنە -
يانير قات - قات، -

بابك كىمى،

روزبە كىمى؟

ھەم يانديرير،

ھەم دە يانير.

گاھ دا طاعون آزارى نين قارشىسىندا -

بىر سد اولور.

خالقىم دئىە،

وطن دئىە

ھەم سۇنور،

ھەم دە سۇندورور.

سۇنن، ايرلند دياريندا

بىر فعلى نين، بىر شاعرين -

حيات آدلى اوچاغى دىر.

سۇندور دويو لندن دە كى،

غصبكارلار دونياسى نين -

ابليس لرى، شيطانلارى؛

«تاجر» لرين، «ريگان» لارين -

قارا ھيسلى چيراغى دىر.

شھيد واركى،

قىزىل گوللە آلاز جانين،

شھادتىن گولون تاخار ھر تئلىنە.

شھيد واركى،

زامان - زامان وارليغىنى -

اريدىب دىر قطرە - قطرە.

ياندى «ساندز»، دۇندو آمما

شھيدلرين داھى سىنە.

آدين يازدى لومومبالار،

ژاندارك لارين لۇوحە سىنە.

دئدى جاوان اولسام، بئله

اىل ايچىندە بىر قطرە يم.

جان نە دىر كى، اشغالچى لار -

قاباغىندا من تىترە يم.

او خالقىنى دئيب، آندى

بىر شام كىمى ارىد يكجە.

گولە - گولە ابدت -

سارايىنا يثريد يكجە.

ای عرب!

یئنه دەھشت، یئنه کین، صحرالارین دوزوندە،
 یئنه فریاد، یئنه قان، کۆرپەلرین گۆزوندە.
 قۇجا بغداد ساچین یۇلور، یاسا باتیب بو دمەدە،
 دئییر: سۇنسوز یارالاریم قۇور ائله ییب سینە مدە.
 انسان عۇمرو اوجوز لاشیب، باھالانیب تۇپ - توفنگ،
 اوروپالی حرامی لر قارا دیولە ھم آھنگ.
 ائولر یانیر، آسماندان قارا توستو تۇکولور،
 انسانلارین طالعیئە «صدام» باخیر، «بوش» گولور.
 اۇزلری امن - اماندا،
 ملت چندە، دو ماندا.

بشر دئیە گئجە - گوندوز آغ سارایدا ھر اثرکن،
 انسانلیغا گۆزلریندن تیمساح کیمی یاش تۇکن،
 ژئرال لار قان تۇکدو کجە غررەلە نیر آن با آن،
 بو قیرغینا دۇن گئیدیریر ملتیرین آدیندان.
 اصیل ملت گوندوزوندە، گئجە سیندە دونیانین،
 ھر شە ھرین مئیدانیندا، کوچە سیندە دونیانین.
 ھارای چکیر چی یین لری زرپاغونلو آغالار،
 اۇلوم ساچان، قان پوسگورن قارا دونلو آغالار.
 قوی ویتنامدان، پانامادان عبرت آلسین نسلیمیز،
 قوی ائشیتسین سرکرده لر قان وئرمەریک نقتە بیز.
 مثل واردیر قۇجا شرقدە: «عربلرین آل قانی
 جوشە گلە داغی قویار داغ اوستونە»... بس ھانی؟

ایندی یادلار آت اوینادیر تۇرپاغیندا، داشیندا،
 آما سنین غم تۇزو وار کیپر یگیندە، قاشیندا.
 اگر قلبین قولوندا کی قدرتینە اینانسا
 قارتال اولسا قاندا سالار انگلستان، فرانسا.
 عربستان اۇز ائویندیر، ائشیکیندیر ای عرب!
 کۆلگە سیندە بوی آتدیغین بئشیکیندیر ای عرب!
 تۇرپاق سنین، دیار سنین، وطن آدلی یار سنین،
 محنت دۇلو آھدان ساوای، سۇیلە نە یین وار سنین؟
 ثروتین دە یادلارین،
 دۇولتین دە یادلارین.

نە بیر آدین، سانین واردیر آراسیندا آدلارین.
 «فهد» باخدی غرە ساری: «باغچامدا کی بار، سیزین،
 تۇرپاغیمین آلتیندا کی، اوستوندە کی وار، سیزین،
 قوشون چکسە، آمریکایا نە سر حد وار، نە قۇروق،»
 سۇیلە نئجە جان قورتارار آج تولکودن چیل تۇیوق؟

صدام دونن آت اوینادی وطنیمدە، ھای - دئدی،
 قیلینجیمین قدرتیندن اوفولدادی، وای - دئدی؛
 بو گون «کویت» ... دە ھاردا سان قۇجا شرقین زیرنگی؟
 مئیدان دئییر اۇز خلقینە چیکیندە کی توفنگی.
 ایندی سن ای قانلی فرات! سولاریندا غم داشیر،
 وطنیندە آمریکانین اولدوزلاری سایریشیر.

قارا قوزغون

قارا قوزغون دايان! - دئديم - سئحيرلى
طاعون كيمي سوروندويون نەدن دير؟
غضب دولو اولوم ساچان او كيرلى،
قارا دونا بوروندويون نەدن دير؟

كىمدير سنى تخت اوستونه مينديرن؟
قانادينا سيغال وئره، حال دوتان؟
كىمدير سنى آسماندا دينديرن؟
اولدوزلارا مئيدان دئيهن شارلاتان!

چكىلندە آدين، سوسور كورپه لر،
دم يئرینه بشيكلره غم دولور.
قىي ووراندا نفسيندن قوپان شر،
آنالارين گوزلرينده عكس اولور.

سن انسانين ادراكيندان ياراندين،
دونيا دئدى بو حكمتە مين احسن.
دەمير ديشلى داراغيندا داراندين،
آخير چيخدين انسانلارا غنيم، سن.

گون چيخانندان گون باتانا يئل اسدى،
ائندى يتره شهپريندن بير لهلك.
اوروپادان واشينگتونا يئل اسدى،
دونياميزدا هم سئويلك هم سئوه ك.

سنين بير جوت قانادين وار... ساغيندان -
ھراساندير يترده انسان، گويدە گون.
بير گون سنى سئل قوپارا تاغيندان،
بويا - باشا يئتيشندە ار كو يون.

سول قانادين اوميد، حيات، گوى چمن،
داغ چاپيلىر، نور چيله نير بو آندا.
گل سينه نه بير دسته گول تاخيم من،
قوزغون اولما، گو يرچين اول جهاندا.

سنين اولو قدر تينه ياراشماز
راككتلرين قينينداكى وار يئرین.
چيخ گونشە، خئيرله شر باريشماز،
دونياميزين قوجاغيندا وار يئرین.

۱۳۶۶

آراز گولور

«پۈتۈم»

كولك اسير، سۇيوق كسیر، آراز گولور،
قارالھنیر گۆیدن یتره نارین - نارین.
یوخ، قار دئییل آسماندا نوره تۆگولور،
آخی ایلکین گۆر وشودور قارداشلارین.

آراز آخیر، آراز باخیر گوله - گوله،
آچیلیمیشدیر یتر سوپوره ن قاش قاباغی.
دئییر منه شاعرلریم بیله - بیله،
بهتان دئدی باشیم اولدو سۆز قالاغی.

اوزون ایللر قوش قونمايان ساحیللره
آنا گلیب، باجی گلیب، قارداش گلیب.
باخیب قلبی حسرت دۆلو نیسگیلله،
بۆز دیکلری آشا - آشا بیر باش گلیب.

ازدحامدیر آراز بویو او تاي بو تاي،
گوز یاشلای یووارلانیر خیسین - خیسین.
آتیر اوزون دؤنموش سویا اوزه - اوزه،
گلیر دؤغما قان قارداشین قوجا قلا سین.

گلدیم آراز کنارینا، من ده بو گون،
گۆردوم چاتیب قاشلارینی دویون - دویون؛
- سالام آراز! او دینمه دی داندی منی
من اؤدلاندیم، او بیگانه ساندی منی.

دئدیم آراز من ترلانام، اؤز اوغلونام؛
آیدان دورو، گوندن دورو، دوز اوغلونام.
بیر آه چکدی قلبین آچدی وراق - وراق؛
- گئت یازدیغین آراز آدلی شعرینه باخ.
یاتمیش ایدیم اویاندیم من؛
خان آراز ا تعظیم ائدیپ حضوروندا دایاندیم من.
- آمان آراز، آمان آراز!

گل اوغلونو باغرینا باس.
باخ آلنیمدان، خیجلیتمدن آخان تره،
یانلیمیشدیم اویانمیشام، تاخیلمیشام سونگولره.
باغیم سۇلار، باغچام سۇلار، سن آخماسان،
آذربایجان ساچین یۇلار، سن آخماسان.
گل منیمله باریش آراز،
کئچمیشیندن بیر خاطره دانیش آراز.

آراز گولدو، اوره بیمه اسدی کولک،
گولوشلری شاققیلدادی شلاله تک.
گناهیمدان کئچدی آراز.

ساغلیق دئییب بو شنلیگه ایچدی آراز.
وورولموشام بو مُحْتَشَم گوندوزه من،
اوتورموشام آرازیملا اوز - اوزه من.

دئدی: اوغول دئیینسمده گل اینجیمه؛
گلیشینله شکر قاتدین سئوینجیمه.
آراز آدلی او یازدیغین شعرینده سن -
هر بیر سوزو سؤیله میسن یترینده سن
«اولدوزلاری سایا - سایا»

انسان اوچوب قوندو آيا.
 منيم بو تاييدان او تاييا،
 نئچين چاتمير اليم آراز»
 بو درد اولوب درديم منيم، اوغول اينان!
 توش اولمشام بهتانلارا زامان - زامان.
 گولومسەدى آرام - آرام، ساچلاريمدان اوپدو آراز؛
 لپه لرین دامجی - دامجی ساحیللره سپدی آراز.
 دئديم آراز قوربان اولوم قلبينده کی نیسگیلله،
 ايندی دانیش يادداشیندان سیلینمه یین بیر خاطرە؟
 یئنه نئی تک سیز یلدادی یارام - دئدی.
 داغ گۆرمه میش هارام قالیب، هارام - دئدی.
 او کۆوره لدی لپه لدی سولار یئنه،
 گۆزون تیکدی او فوقده کی دان یثرینه.
 - بو ائلله جان دئمیشم، آخا - آخا، داشا - داشا،
 ساغیم، سولوم، یثریم، گۆیوم، خاطرە دیر، باشدان - باشا.
 آما آجی بیر صحنه دن یانماق اولوب دائیم پئشم،
 ائشیگیمدن یاخیلمیشام، ایچیمدنسه کۆزه رمیشم.
 - دانیش آراز، دانیش آراز!
 غیرتینه آلیش آراز.
 دئدی: اوغول ساغیمداکی داغ دؤشونده او کنده باخ.
 دیوارلاری اویوق - اویوق، کوچهلری قالاق - قالاق.
 دؤوران اولدو سو گۆرمه دی بو داغ، دره.
 ایل گلمه دی دَن دۆلمادی سونبوللره.
 یۇخا چیخدی کورپه لرین گولوش سسی،
 قویونلارین، قوزولارین ملشمه سی،
 حزین - حزین چوماغینا باخدی چوبان؛
 هم یثریمی، هم گۆیومو یاخدی چوبان.

من سسله دیم، او سس وئردی هاراییمما.
 کۆچ ائتدی لر ساغ تايیدان سول تايیمما -
 گوش نورون سحر - سحر، سرحدلره سپنده، سن
 نظر سالسان سولومداکی گۆی یاما جدا او کنده سن،
 چوبان یئنه چوبان اولدو، سوروسونو یایدی دوزه؛
 نئی چالاندا سرین - سرین یاییلیردی قلبیمیزه.
 چوخ کئچمه دی فخری اولدو ائل - اوبانین،
 ایلکین اوغلو دؤغولاندا اوزو گولودو خان چوبانین.
 گوندوزلری دره - دره، تپه - تپه اؤتردی او،
 آخشاملاری اوز اوغلونون گولوشونده ایتردی او.
 کورپه آیدان ایله دؤنوب بوی آتدیقجا،
 محبتی اوره کلرده اویاتدیقجا،
 اوز عؤمرونون طالعیندن کئچه - کئچه،
 لپیر سالدی قدملری کوچه - کوچه؛
 قونشولوقدا بیر قیز اولدو دوستو اونون؛
 بیر قیز دئمه اولدوز اولدو دوستو اونون.
 مهرین سالدی قیز اوغلانا، اوغلان قیزا،
 اوز محبت داستانینی یازا - یازا،
 هر گون سحر کند آلتیندان چیخب دوزه،
 آغ سؤیودلر گۆلگه سینده گزه - گزه،
 گوزلرینده یاز گولردی؛
 اوغلان باخار قیز گولردی.
 پروانه لر هئی اؤتدو کجه چمن - چمن،
 هر ایکیسی دؤق آلاردی بو صحنه دن.
 پروانه لر قاناد آچیر،
 قیز یورویور، اوغلان قاچیر.
 گولوشلری دؤشندی کجه چمنلیگه،

ذوق آلىردىم باخا - باخا بو شىنلىگە.
 آراز سوسىدو... درىن سكوت... اوتاي بو تاي،
 سانكى بولود آراخاسىندا گىزلندى آى.
 دىدىم آراز دانىش، دانىش!
 نە دىر سىندە بو قوورانىش؟
 اوز اوغلو نام، نىسگىلىنە اولوم شرىك،
 آراز گولدا ووقلرە بويلاندى دىك؛
 دىدى: اوغول ھەر دۇورانىن اوز دادى وار،
 اونلار بىللە بۇيودولر، بۇي آتدىلار،
 ھلە آرزو دىلكلرى گول آچمامىش
 ھلە عشقىن قلىنجى اوز قىنىندا دىر...
 عالملىرى نە قار گۇروب، نە دە ياغىش.
 سئودالارى بىر اولفتىن شھىدىن دادىر،
 مەكتىب يۇلو نورلو اوجاق اىلكىن سحر،
 اوشاق قلبى سحرلىنىش دۇيونتولر،
 مەكتىب يۇلو يىنى دونيا بىر عالمدىر.
 خىزىم تىك منىم دۇيماز پىالە مدىر.
 كۇنوللردە نە بىر غىصە، نە بىر الم؛
 يۇل دۇيدولر ايلھاملارى دفتر، قلم.
 ايللر اۇتدو لىكلىندى قانادلارى،
 يىلكىن كىمى كولىكلىندى قانادلارى.
 يىنە بىر گە، يىنە باھم، يىنە قوشا،
 شوخ بۇيلارى تاماشايدى باشدان - باشا.
 اۇتور دۇوران، اۇتور عۇمرون شىن چاغلارى،
 گۇروش گىندىر آى ايشىغى گىچە يارى.
 اورە ك وورور كۇنول يانىر،
 اوغلان باخىر، قىز اوتانىر.
 آند اىچدىلر، سۇز وئردىلر، بىر يازدىمى،

نغمە لىسىن آرزولارىن پرواز دىمى.
 اىلچى گلىسىن بو اىللرىن خان چوبانى -
 قىز ائوينە، سئوئىدىر سىن ائىل - اوبانى.
 باشا چاتدى مەكتىب يۇلو اون ايل تمام؛
 يۇل دۇيدولر يۇرولمادان آرام - آرام.
 آلقىش دىبىر اوغلان قىزا، قىز اوغلانا -
 دىبىر گلىر وصال گونو، تۇي چاغىمىز؛
 قۇي بىزىمدە توستولسىن اوچاغىمىز.
 بو دۇراندان اولوب مەنن،
 نە من لىلى، نە سن مەنن،
 نە من شىرىن، نە سن فرھاد
 اونلار مەنن بىزىك دلشاد.
 اىلچى گىتدى خان چوبانىم ائىل ساياغى.
 شىرنى اىچدى اوز اوغلو تۇي قاباغى.
 اوزوك تاخدى بارماغىنا اوغلان قىزىن؛
 دىدى بختىن گون تىك آيدىن، عۇمرون اوزون.
 اوزوك تاخدى بارماغىنا قىز اوغلانين؛
 دىدى عشقىن بىزە بى دىر بو دونيانىن.
 چوبان دىدى: ائوئىمىزە گلىن گلىن سئودالى قىز،
 باھار گىدە رىاي اۇتوشر، گلر پايىز،
 مجلس قوروب تۇي توتارام او گون سىزە؛
 قۇي اولدوزلار آلقىش دىسىن سئو گىنىزە.
 بىلىم نە دن كلامىنى كىسدى آراز.
 دىدىم: آراز قادان مەن، اۇ دىنمە دى.
 قە ھرلىدىن نە دن بىللە، او دىنمە دى؟
 يىرە باخدى، گۇيە باخدى قىز - قىز،

ايچيندە كى توفانلارا سىنە گرىب،
 دئدى: اوغول ياي تو كندى، گلدى پاييز،
 اوغلان گولور، آسماندا اوچوردو قيز.
 چوبان گزير شه هرلرى بازار- بازار،
 خلعت آير، جار چكديرير ديار- ديار.
 بازار گونو توي گونودور، گلين گلير.
 قيز آدامى باغلاماغا بئلين گلير.
 ايكي نفر او گون مغرور،
 بير ظابط بير مامور
 تاققىلداتدى قاپسىنى خان چوبانين.
 چوبان گلدى سورشولار آدين، سانين.
 - منم دئدى:
 - عائيله نيز؟
 - بو اوغلو مدور، بو آرواديم صنم. - دئدى
 - سنله اوغلون حاضير لانين، هايدى گئده گ
 - نه دن بئله؟ آچىق دئيين بيزده بيلك،
 - ايرانلى سيز قايدير سيز وطنيزه.
 بو دولتين اوز حكىمى دير بو گون سيزه.
 شمشك وورموش آداملارا دؤندو چوبان،
 سانكى يانار آتشيدى سؤندو چوبان.
 سس ياييلدى كند ايچينه خانا - خانا،
 جاوان، قوجا بورونموشدو بو هجرانا.
 ياخين گليب قوجاقلادى قيز اوغلانى،
 - هارا گئتسن سىنيله من دولانارام بو دنيانى.
 پاك عشقimiz غنچه ايكن سؤلسون نه دن؟
 يوخ، سئو گيليم تسليم اولما بو حكمه سن.
 ايندى بيلديم من شيرينم سنده فرهاد،

كولونگونله عشقimizه داستان يارات.
 آند ايچميشيك بو اوزوكلر يازيلاندا آديمىزا،
 قوی بو ديلسيز يادگارلار شاهد اولسون آنديمىزا.
 قلبيمده كى ياندير د يغين اوجاق سنين،
 عشقيم سنين، كؤنلوم سنين، آنجاق سنين.
 لالدير اوغلان، باخير قيزا حثيران - حثيران.
 كلام چيخمير قيفيللانميش دوداغيندان.
 خزان وورموش خيالىندان اوتور البت.
 دونن سئودا، بو گون هجران صاباح دهشت.
 ديله گليب هاراي چكدى: بيلير هر كيم.
 - مقدس دير منيم عشقيم، منيم سئو گيم.
 آرزولاريم قالدى يئتيم،
 منيم ناكام محبتيم.
 يوخ سئو گيليم آيريلسا قدا ستمله بيز،
 قايدارام باشا چاتار حسرتيميز.
 هارا اوچسام، هارا ائنسم
 گؤزله منى، گؤزله منى.
 قوی عار اولسون، منه دؤنسم
 گؤزله منى، گؤزله منى!
 سن اصلى اول، من ده كرم.
 آنديمىزا بئل بو كرم.
 داغين داغ اولسا چكرم.
 گؤزله منى گؤزله منى.
 من فرهادام سنده شيرين.
 عؤمرون كيمى ديلين شيرين،
 چك آديمى شيرين - شيرين،

گۈزله منى، گۈزله منى.

قىز:

كىپرىكلرىم يىر سوپوره،

گۈزلىرىمنى گۈزلىرىم.

باش قويونجا من قىبىره،

گۈزلىرىمنى گۈزلىرىم.

بخت آينامىز چىلىك - چىلىك.

بو مُحنتتە اولدوق شرىك.

بىر گون گلر گوروشرىك.

گۈزلىرىمنى گۈزلىرىم.

آغرىلارىم داغا دۈنسه،

اوف دئمه رَم بونا منسه.

ساجلارىما قار النسه.

گۈزلىرىمنى گۈزلىرىم.

اوجاق سۇندو، شر قووشدو، سۇلدو گونش،

بو هجرانا قە هرلندى دۇلدو گونش.

غىظە گلدىم، داغالاندىم، منده اوگون،

هاراي چكدىم: حاصارلارى سۇكون، سۇكون!

ساغىم، سۇلوم ائللرىمه ائل دئمىشم؛

سولارىمدان كئچن يادا اؤل دئمىشم.

سېلىنمزدىر اورە يىمىن غمى، ياسى.

كسىلمە سىن صحتىمىز سۇز آراسى.

گونش باتير، شر او يانير، داغ اوستونده باخ قمره،

قالىپ هله صحتىمده دئىلمە مېش بىر منظره.

ساغىمداكى بو كنديله سۇلومداكى او كنده باخ؛

بىر - بىرىنە قاشلا گۈزون آراسىندان ياخىندىلار.

سن زامانىن اووچو كىمى الينده كى كمنده باخ؛

چۇبان اوغلو آتا - بابا اۈز كندىنە سىغىندىلار.

چۇبان يىنە چۇبان اولدو،

آغ گونلرى دومان اولدو.

اۇغلان هر گون ساحىلىمده درە - تپە قاچاردى هنى،

خىالىندا بىر قوش اولوب او تايلارا اوچاردى هنى.

سحر - آخشام گۈز تىكردى دورنلارین قاتارىنا،

حزىن - حزىن سۇز قوشاردى دىلدارىنا:

اى عشقىنە قالاندىغىم،

گۈزله منى، گۈزله منى.

اى باشىنا دۇلاندىغىم،

گۈزله منى، گۈزله منى!

اىللىر اۈتوب جالاندىقجا بىر - بىرىنە،

حئىران قالىب خان چۇبانىم زمانە نىن تد بىرىنە.

قوجالىردى او باخدىقجا اۈز اوغلو،

هرنه دئدى كار ائتمە دى سۇز اوغلو.

خسته لندى بىر گون چۇبان،

چوخ چكمه دى تاپشردى جان.

بىر اولدوزدا آخدى گۈيدن نهان اولدو،

چۇبان اوغلو چۇبان اولدو.

ساحىل بۇيو نغمە دئىيب نئى چالاندا،

نئىين سسى سسلە نردى ساوالاندا.

يادىمدا بىر بىر گون سحر يئل اسنده،

نارىن - نارىن كولك ووروب تئل اسنده،

چۇبان باخدى اۇتايىمدان بو تايىما،
 من سىسلە ديم اۇباخمادى ھارا يىما.
 اۋزون آتدى سولار يىما بىردن - بىرە،
 اوزوب كىچدى او ساحىلدىن بو ساحىلە.
 بو آن بىر سىس: - دايان! - دئدى.
 دايانماسان يۇخدور سىنە آمان! - دئدى.
 يىئە ناكام آرزولارى پوچا دۇندو.
 جاوان ايكن اۋز ائويىنە قۇجا دۇندو.
 يىئە آيلار، يىئە ايللر اۋتور بىر - بىر.
 اۋ گۈزلر يىن ساحىل يىمدن چكە بىلمىر.
 گون چىخاندىن گون باتانا درە - درە، تپە - تپە،
 سوروسونو اۋتلاقلارا سپە - سپە،
 اوجالاردان دۇغول دۇغو كىندە باخىر،
 آياغىندا زىنجىرىنە، بىندە باخىر.

قلىبىمدە كى تىللر قىرىق
 گۈزلە منى، گۈزلە منى.
 باشا چاتار بو آيرىلىق،
 گۈزلە منى، گۈزلە منى.

قاراقىشدىر اسىر روزگار، كسىر شاختا،
 ھاوا توتغون يىئە بھمن، چىخب تاختا.
 بو گون باخسا گۈرەر ھر كىم،
 سئو يىجىمدن جۇشور قلىبىم.

ازدحامدىر اۇتاي ساحىل، بو تاي ساحىل.
 ھامى شاددىر سالام، آلقىش اۋتور دىل - دىل.
 نە سر حدوار، نە سر حدجى، نە بىر تھىدىد.
 سوسوب ھىجران يىئە دىدار اۋلوب تىجدىد.
 چۇبان كىتدىن چىخىب مغرور اوچور قوش تىك.
 اوچور سئودالى عالمدە وورولموش تىك.
 بودور ساحىل آراز دۇنموش چاتار چاتماز،
 - دۇيوشدىن خوف ائدىن بىر كىس آت اۋىناتماز.
 دئىب بىردن او توللاندى جومدو سويا،
 سو يون كىسكىن قلىنجىنى دويا - دويا.
 سولار يىمدا اوزە - اوزە،
 او ساحىلدە چىخدى دوزە.
 چۇبان قاچىر، چۇبان اوچور كىندە سارى؛
 چۇبان باخىر، چۇبان آخىر كىندە سارى.
 يو يوردو كجە درە ائىر، تپە آشىر،
 خىالىندا نىگار يىلە قوجا قلاشىر.

اۋدور كىتدىن ھىجانلى بىر قىز گلير،
 نە بىر سىر داش، نە ھمراھى، يالقىز گلير.
 گاه سىنە سى ائىب قالىخىر يو يوردو كجە،
 آراز دئىە قار اوستوندى سوزور تىكجە.
 او، دىنيادان خىر سىزدىر، سئو يىجىندىن آشىب - داشىر،
 خىالىندا او قاقچىقجا آراز اوندان اوزاقلاشىر.
 اۋتوز ايللىك بىر ھىجران بىن بوچاغىندا،
 داياندىلار بىر - بىر يىن قاباغىندا.
 دىللر سوسوب گۈزلر باخىر،
 آنلار اۋتور آغىر - آغىر.

ساچلارينا قار قالانيب،

گۆزلريندن نور تالانيب.

آلینلاری قیریش - قیریش،

عۆمورلرین چالیدی قیش.

سئوینجیندن گۆزلریندن آخان یاشی سیله - سیله

ناگاه اوغلان گلدی دیله؛

ای طالعین خزان ووران بو سنمی سن؟

مارال کیمی بۆینون بوران بو سنمی سن؟

باخیشیندا او معنالی غوغا نه دیر؟

یوخسا ظولمه نیفرتیندن نشانه دیر؟

یوخ! سئوگیلیم شمشاد کیمی مغرور دایان؛

سن ازل کی چنار بویلو قیز سان منه.

ایلقارینا حئیران قالیب بوتون جهان،

سن یتنه ده عطیر ساچان یاز سان منه.

اوزویونو نشان وئریب چوبان دئدی:

- او زامانلار بهار یدیم ایندی قیشام.

سینه میزه اوخ وورسادا زامان - دئدی:

- اوتوز ایلدیر بو اوزو کله دولانمیشام.

سۆزه گلدی آرام - آرام دیلندی قیز:

- قارشیندا کی اوز بختینه حئیران منم.

اوتوز ایلیک انتظارین ساریبانی سن،

رددین توتان آددیم - آددیم کاروان منم.

قیز باغرینا باسا - باساخان چوبانی،

- قیش اولساندا، قیش اولسامدا واریق هله.

یئتیم قالان عشقیمیزله گل بزه یک بو دونیانی،

قالان عۆمرون آرزولاری گلکسین دیله.

آخشام دوشور، شر اویانیر، اوتای، بوتای.

آل گونشدن بولودلارین قاشیندا پای،

آراز ساکت... آراز مبهوت... آراز دینمیر...

نه لر بیلیم خیالیندان اوتور بیر - بیر،

باخیشلاری گۆزومده دیر زامان - زامان،

دئدی: سنه روایتیم بودور همان،

ازهل گوندن اوزوم اغدیر باشیم اوجا؛

بو ائلره جان دئیشم قوجا - قوجا.

من آخیرام دینجله لیرم خزریمده،

من آخماسام یئتیم قالار خزریمده.

ھیالی قالدى

بىر آنا غۇمرونون چىراغى سۇندو،
يېتىملىرىن گۈزۈ قورالى قالدى.
باغا باغبان اۋلدى، بارىن گۈرمە دى،
گۈللىرىن دۇداغى دعالى قالدى.

بىر دورنا آيرىلدى اۋز قاتارىندان،
شعرايلھامىمىن سۇز قاتارىندان،
او گۈنكى دۇندردى اوز قاتارىندان،
دورنالارنى تىلى قادالى قالدى.

بىر اولدوز يانيردى آسماندا تىك،
او سۇندو، باشىندا نورلو بىر چىلنگ،
اۋز آناھىياتىن ياشادى ارتىك،
آرزوسو، عملى ھىالى قالدى.

اونو مست ائدردى باھارىن ايىي
قوشلارنى نغمەسى، چۇبانىن نئىي،
افسوس كى چاتمادى ان چۇخ سئودى يىي
چۇللىرىن دوزوندە مارالى قالدى.

بولاقلار سوساندا، سئلر كوسندە،
آيسىز گئجەلرىن سۇن نفسىندە،
او گئتىدى نۇروزون يىلى اسندە،
سۇنالار گۇلوندن آرالى قالدى.

بىر زمان تىرىزدە خار اۋلدى يادا،
زىنب پاشا كىمى دۇندو فرىادا؛
اى آنا! بىزىملە ائتىدىن الوداع،
كۇنلوندە بىر عشقىن وصالى قالدى.

گۇردون زمانەننىن قارىن، ياغىشىن،
گۇرمە دىم اوزوندە چاتىلسىن قاشىن،
يۈمولدو گۇزلىرىن، قارتال باخىشىن،
ترلانام قىلىمدە زاۋالى قالدى.

گلمیشم

سالام آنا وطن، سالام ای باکی،
دئمه حضورنا نئجه گلمیشم!
علوی خاطرہ لر ساریب قلبیمی،
سانکی زیارتہ، حجہ گلمیشم.

گۆر وشدوک... ویراندیم، آبادام ایندی،
قی ووران قارتالا قانادام ایندی،
یوللار اسیریدیم، آزادام ایندی،
اوغروندا عۆمرومو خرجه گلمیشم.

حسرتیم قوجالیدی، سنسیز گولمه دیم،
شکلینی گۆز ومدن بیر آن سیلمه دیم،
دانین دوغماغینا دۆزه بیلمه دیم،
ایلی بیر آخشامدا، گئجه گلمیشم.

گنج ایدیم آیریلدیق، نه یدی علاجیم،
زای اولدو ایشیم، سۆلدو آراخاجیم،
باشیمدان دوشسه ده جاوانلیق تاجیم،
ایندی شوقین ایله گوجه گلمیشم

زمان ایلریمه گۆلگه سالسادا،
منلیگیمی بوشا برکه سالسادا،
عۆمرون یئتمیشینده تنگه سالسادا،
دئمه قوجاغینا دینجه گلمیشم.

اۆزون شانہ چکدین قیوریم ساچیما،
خزرین سویوندان تۆكدون اووجوما،
ایندی اؤنونده یم... اؤتن بۆروجهوما،
باش اییب قیمتہ، ارجه گلمیشم،

طالییمیز آجی، عۆمروموز گۆده،
یئدی ییم چۆره یه، امید ییم سۆده،
وئردی یین ایلهاما، پئنده، اویوده،
قوشلارین سسیندن اؤنجه گلمیشم.

بیلیرم دردلی سن، بیلمه سم هئچم،
گلمیشم دردینی یارانندان سئچم،
آلودان آتلانام، سنگردن گئچم،
دئیم قاراباغدا وئجه گلمیشم.

گۆرورم، حسنونه قونوبدور کدر،
گلمیشم من ده بیر فدائی عسگر،
قلمیم زیروه دیر، جوهریم خزر،
سانما کۆمه یینه تکجه گلمیشم.

صیادام آتماغا تۆروم وار هله،
چنارام بوداغیم، باریم وار هله،
ترلانام آتشییم، ناریم وار هله،
سنین دشمنینله مرجه گلمیشم.

آمان ای ناخدا...

وطندن وطه پوتما سیندا بیر پارچا

آمان ای ناخدا، تو کندی صبریم.
جانانندان آیر یلماق یاماندی، گئتمه.
باکی نین صورتی ایتیر گوزومدن
ای کونول کاروانی، آماندی گئتمه.

یشنه افکاریمی آلیب دومانلار،
فقط هجران چکن بودردی آنلار؛
اوتن بو لحظه لر، اوتن بو آن لار
عومرومده پر بها بیر آندی، گئتمه.

شعیر ایلهامیما گئندیر بو عرصه،
قوی دئییب چاغلا سین هر نه بیلیرسه،
هر دردلی دردینه درمان دیلرسه،
بو دوشگون دردیمه درماندی، گئتمه.

گولون بوداغیندان آیر یلسا یارپاق،
باغ اولار او گولون دردینه اورتاق.
آخی ای ناخدا انصاف ائیله باخ
جسمیمدن آیریلان رواندی گئتمه.

باکی نین حوسنونده الوان ناخیشلار،
باخدی قجا شعریمه ایلهام باغیشلار؛
گون گئدر، شر گلر، سؤنر باخیشلار،
گؤیده ستاره لر او یاندی، گئتمه.

«سعدی» ده بیر زامان خیالا دالدی،
جانانین عشقیندن کونلو دارالدی،
گوزلری یول گئدن کارواندا قالدی،
ساروانین آردینجا بویاندی، گئتمه.

نه دیر قلبینده کی بو عناد، بو کین؟
شوریده عشقیمی اودوندان چکین.
خزرین سولاری طالع ایم تکین
گئجه نین رنگینه بویاندی، گئتمه.

قوشلار اوچار گئدر آشیان قالار،
عومرونو چینینده داشییان قالار،
غریبین غربتده باشی یان قالار،
آمان، ای ناخدا، آماندی گئتمه.

آنام دۇغوب بو خصلتدە خاص منى.

ايلىشميشم بير صيادين تۇرۇندا،
اوتولموشم اوجاغى نين قۇرۇندا،
باتماق اوچون گۇزلىرى نين نورۇندا،
سحر- سحر كير پيگيندن آس منى.

چارپاز اولوب ارىشىملە، آرخاجيم،
سئوگيم اولوب صداقتيم، سۇز تاجيم،
دنيا بۇيوك دۇرە سيندە قولاجيم،
آنام دۇغوب بو خصلتدە خاص منى.

رقيب اولدو عشقimizين اوغروسو،
سن دە شكده، گماندا سان دۇغروسو،
گله جكسن، گئتمه يى نين آغرىسى
داغ اولسادا يۇرا بيلمز ياس منى.

ائله سانما يو كو سالخاق كۇچم من،
سن گلەمە ميش بو دنيا دان كۇچم من،
قىل دئيلم هر اينە دن كئچم من،
بير چنارام، دۇغرا منى، كس منى.

سن اصليمسن، من كرمين، گل ايسين،
آتشىندن شراره لر سپيلسين
خوش سسينى ائشيتمه ين نه بيلسين،
كى قول ائديب سسيندە كى سس منى،

جلودارين قاراملک ... بو گونده
دالينجايام، من آرخادا، سن اۇندە.
ديل شکرە، شکر شەدە دۇندە،
بير ساز اولوم سينە ن اوستە باس منى.

بو نه نازدير، اوز نازيندا باتان سن،
نازين وارسا آلان منم، ساتان سن.
آلدا دانماز، گۇير چينيم اينان سن
هر نازلى نين نازيندا كى ناز منى.

چۇخون گئديب، آزين قاليب آترلان!
عۇمور سورمك نه مُشگولدو، نه آسان.
يۇللار اوزون، گئج قاييتسان، يوبانسان،
سئودا ميزين باش داشينا ياز منى.